

เอกสารประกอบการเรียน

หน่วยที่ ๑ ประวัติและความเป็นสำคัญของพระพุทธศาสนา

เล่มที่
๑

รายวิชา สังคมศึกษา ๓ ส ๒๒๑๐๓

สาระที่ ๑ ศาสนา ศิลปกรรม จริยธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ประวัติและสำคัญของ

พระพุทธศาสนา

นางอรัทัย จินดาประสาน

ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนศรีคีรีมาศวิทยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต ๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารประกอบการเรียน

หน่วยที่ ๑ ประวัติและความเป็นสำคัญของพระพุทธศาสนา

รายวิชา สังคมศึกษา ๓ ส ๒๒๑๐๓

สาระที่ ๑ ศาสนา ศิลปกรรม จริยธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เล่มที่
๑

ประวัติและความเป็นสำคัญของ

พระพุทธศาสนา

นางอรัญญา จินดาประสาน

ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนศรีคีรีมาศวิทยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต ๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

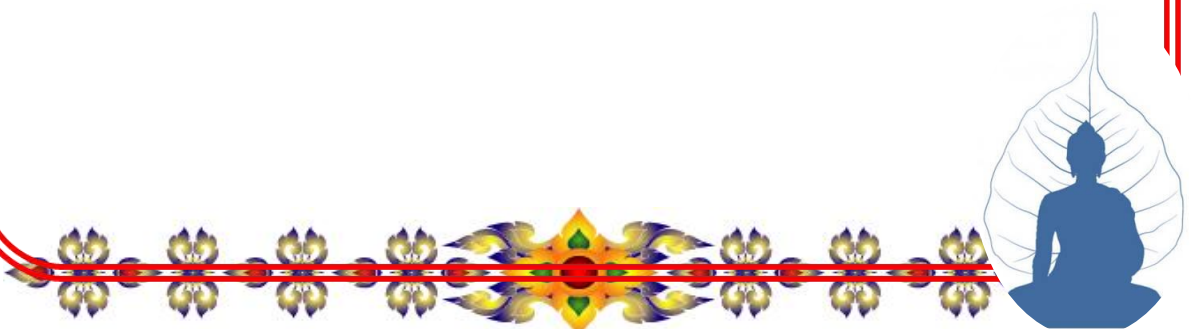
คำนำ

เอกสารประกอบการเรียนรู้ หน่วยที่ ๑ เล่มที่ ๑ เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ เป็นเอกสารประกอบการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ การเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน การนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเพื่อนบ้าน ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน และ ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทย

ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อให้ประกอบการเรียนการสอนรายวิชา สังคมศึกษา ๑ เป็นแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้สืบค้นความรู้ข้อมูลเพิ่มเติม และทดสอบความรู้เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งผู้จัดทำได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลต่างๆ นำมาบูรณาการกับประสบการณ์ เพื่อจัดทำเอกสารประกอบการเรียนรู้ให้มีความสมบูรณ์ ทั้งทางด้านเนื้อหาสาระ วิธีการนำเสนอ และการประเมินความรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่เป้าหมายให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดหมายของหลักสูตร ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารประกอบการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา เล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ และเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารประกอบการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา เล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

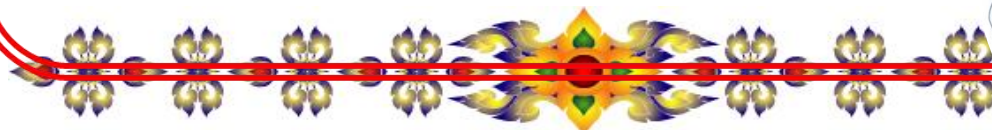
อรรถัย จินดาประสาน

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
สารบัญภาพ.....	ง
คำชี้แจงสำหรับนักเรียนในการใช้เอกสารประกอบการเรียน.....	๑
หน่วยที่ ๑ ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา.....	๓
แบบทดสอบก่อนเรียน.....	๔
สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้.....	๖
ตอนที่ ๑ ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา.....	๘
แบบฝึกปฏิบัติที่ ๑	๒๑
แบบฝึกปฏิบัติที่ ๒	๒๓
แบบฝึกปฏิบัติที่ ๓	๒๖
แบบฝึกปฏิบัติที่ ๔	๓๔
สรุปท้ายเรื่อง.....	๓๕
แบบทดสอบหลังเรียน.....	๓๖
บรรณานุกรม.....	๓๘
ภาคผนวก.....	๔๐
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน.....	๔๑
เฉลยแบบฝึกปฏิบัติที่ ๑	๔๒

สารบัญ(ต่อ)

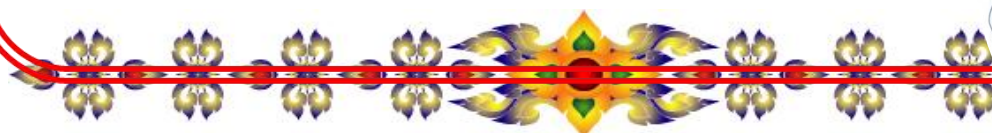
	หน้า
เฉลยแบบฝึกปฏิบัติที่ ๒	๔๔
เฉลยแบบฝึกปฏิบัติที่ ๓	๔๕
เฉลยแบบฝึกปฏิบัติที่ ๔	๔๖
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน.....	๔๗
กระดาษคำตอบ เล่ม ๑ ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา.....	๔๘
แบบสรุปผลการเรียน เล่ม ๑ ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา.....	๔๙

สารบัญ

	หน้า
รูปที่ ๑ พระชาตุอินทร์เขวน.....	๑๑
รูปที่ ๒ มหาเจดีย์ชเวดากอง.....	๑๑
รูปที่ ๓ ศิลปะ พระพุทธรูปในพม่า.....	๑๒
รูปที่ ๔ การทำบุญตักบาตร.....	๑๒
รูปที่ ๕ การออกบิณฑบาต.....	๑๒
รูปที่ ๖ วัดในหลวงพระบางประเทศลาว.....	๑๔
รูปที่ ๗ พระธาตุเวียงจันทน์.....	๑๔
รูปที่ ๘ ตักบาตรข้าวเหนียวที่หลวงพระบาง.....	๑๔
รูปที่ ๙ พระในประเทศเวียดนาม.....	๑๕
รูปที่ ๑๐ ศิลปะพระพุทธรูปในประเทศเวียดนาม.....	๑๕
รูปที่ ๑๑ ปราสาทนครพนม.....	๑๖
รูปที่ ๑๒ รูปปั้นพระวิษณุ.....	๑๗
รูปที่ ๑๓ หินสลักรูปพระเจ้าชัยวรมันที่ ๒.....	๑๗
รูปที่ ๑๔ พระบรมธาตุไชยา.....	๑๗
รูปที่ ๑๕ พระพุทธศาสนาแบบมหายาน.....	๑๘
รูปที่ ๑๖ บุโรพุทโธ.....	๒๐
รูปที่ ๑๗ จัดการเรียนการสอนโดยพระสงฆ์.....	๒๔
รูปที่ ๑๘ ภาพจิตรกรรมฝาผนัง.....	๒๕
รูปที่ ๑๙ วันวิสาขบูชา.....	๓๐
รูปที่ ๒๐ วันมาฆบูชา.....	๓๐
รูปที่ ๒๑ ประเทศไทยมีวัฒนธรรมประเพณีที่มีเอกลักษณ์.....	๓๑
รูปที่ ๒๒ รัชกาลที่ ๙ ทรงออกผนวช	๓๒

คำชี้แจงสำหรับนักเรียนในการใช้ เอกสารประกอบการเรียน

เอกสารประกอบการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา ๓ ส ๒๒๑๐๓ สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยมีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะและสร้างนิสัยรักการอ่าน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ ด้วยเนื้อหาที่เหมาะสม กับวัย และประสบการณ์ในปัจจุบัน

เอกสารประกอบการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา ๓ ส ๒๒๑๐๓ สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ได้จัดแบ่งเนื้อหาออกเป็น ๘ หน่วย จำนวน ๘ เล่ม ดังนี้

เล่มที่ ๑ ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

เล่มที่ ๒ พุทธประวัติ พระสาวก ศาสนิกชนตัวอย่าง และชาดก

เล่มที่ ๓ หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

เล่มที่ ๔ พระไตรปิฎกและพุทธศาสนสุภาษิต

เล่มที่ ๕ การบริหารจัดการและการเจริญปัญญา

เล่มที่ ๖ การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

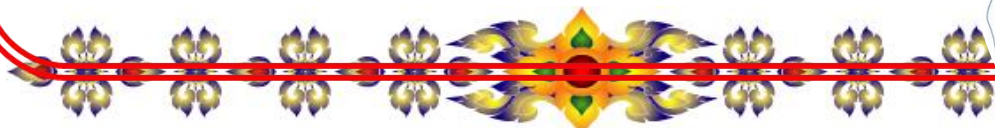
เล่มที่ ๗ หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ

เล่มที่ ๘ วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี

เอกสารประกอบการเรียน เล่มที่ ๑ ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนาสร้างขึ้น เพื่อให้ให้นักเรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง โดยผู้เรียนจะได้รับความรู้ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ ด้วยการปฏิบัติตามคำแนะนำต่อไปนี้

๑. นักเรียนต้องศึกษาเอกสารประกอบการเรียนด้วยตนเอง ถ้ามีปัญหาให้ปรึกษาครูผู้สอน

๒. นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์ ไม่ดูเฉยก่อนตอบแบบทดสอบหรือก่อนตอบแบบ ฝึกหัด โดยให้เขียนคำตอบในกระดาษอื่น ไม่ขีดเขียนข้อความใด ๆ ลงในเอกสารประกอบการเรียน

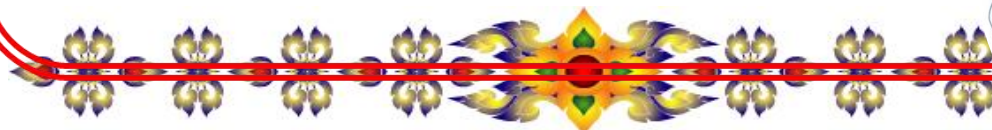

๓. นักเรียนศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ให้เข้าใจ

๔. นักเรียนตอบแบบทดสอบก่อนเรียน และตรวจคำตอบจากเฉลยในภาคผนวก บันทึกคะแนน

๕. นักเรียนศึกษาเนื้อหาแต่ละเรื่อง เมื่อจบเนื้อหาแล้ว ตอบแบบฝึกหัดทุกข้อ และตรวจคำตอบจากเฉลยในภาคผนวก บันทึกคะแนน

๖. นักเรียนศึกษาเนื้อหาครบทุกเรื่องจบแล้ว ให้ตอบแบบทดสอบหลังเรียนและตรวจคำตอบจากเฉลยในภาคผนวก บันทึกคะแนน นำผลคะแนนที่ได้ ไปเปรียบเทียบกับคะแนนแบบทดสอบก่อนการใช้เอกสารประกอบการเรียน เพื่อประเมินผลด้วยตนเอง

หน่วยที่ ๑ ความสำคัญของพระพุทธศาสนาและพุทธประวัติ
เล่มที่ ๑ ความสำคัญของพระพุทธศาสนาและพุทธประวัติ

ตอนที่

เวลา ๓ ชั่วโมง

๑ ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยที่ ๑ ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา เล่มที่ ๑ ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

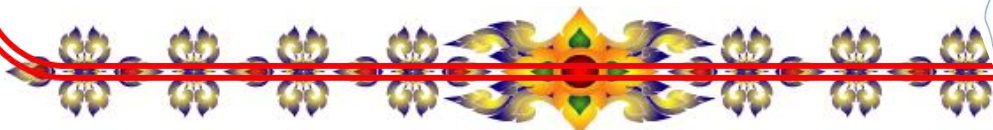

- คำชี้แจง** ๑. แบบทดสอบฉบับนี้มี ๑๐ ข้อ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน ใช้เวลา ๑๐ นาที
๒. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย × ลงในข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว
๑. สาเหตุสำคัญที่ทำให้พระพุทธศาสนาในประเทศกัมพูชาเสื่อมลง คืออะไร
- ก. พระมหากษัตริย์ไม่เลื่อมใสในพระพุทธศาสนา
 - ข. ประชาชนขาดศรัทธาในพระพุทธศาสนา
 - ค. ลัทธิคอมมิวนิสต์และนโยบายของเฮงสัมริน
 - ง. การเปลี่ยนแปลงการปกครองของกัมพูชา
๒. หลักฐานในข้อใดแสดงให้เห็นว่าพระพุทธศาสนานิกายมหายานเคยเจริญรุ่งเรืองในประเทศอินโดนีเซียในสมัยอาณาจักรศรีวิชัยมาก่อน
- ก. รูปธรรมจักร
 - ข. พระพุทธรูปสลักหินบนเนินเขา
 - ค. สถูปเจดีย์ที่พบโดยทั่วไป
 - ง. พระวิหาร โบโรพุทโธ
๓. พระพุทธศาสนาเริ่มต้นเผยแผ่เข้าสู่ประเทศลาวในสมัยของกษัตริย์พระองค์ใด
- ก. พระเจ้าไชยเชษฐาธิราช
 - ข. พระเจ้าสามแสนไทย
 - ค. พระเจ้าฟ้างุ้ม
 - ง. พระเจ้าศรีจุลราช

๔. ประเทศเวียดนามได้รับอิทธิพลการนับถือพระพุทธศาสนาจากประเทศใด
- ก. จีน
 - ข. ศรีลังกา
 - ค. ลาว
 - ง. อินเดีย
๕. เหตุใดพระพุทธศาสนานิกายมหายานจึงเจริญรุ่งเรืองอย่างรวดเร็วในประเทศสิงคโปร์
- ก. มีหลักคำสอนที่เป็นแบบแผน
 - ข. ชาวสิงคโปร์ส่วนใหญ่มีเชื้อสายจีน
 - ค. ไม่มีปัญหาด้านการเมือง
 - ง. ไม่มีการเผยแพร่ศาสนาอื่น
๖. กษัตริย์องค์ใดของพม่าที่โปรดเกล้าฯ ให้จารึกพระไตรปิฎกลงบนแผ่นหินอ่อน
- ก. พระเจ้าอโนรธามังช่อ
 - ข. พระเจ้าไชยเชษฐาธิราช
 - ค. พระเจ้าตะเบงชเวตี้
 - ง. พระเจ้ามินดง
๗. กษัตริย์พระองค์ใดในสมัยพุทธกาลที่ริเริ่มในการเผยแพร่พระพุทธศาสนาไปสู่ประเทศต่าง ๆ
- ก. พระเจ้าพิมพิสาร
 - ข. พระเจ้าสุทโธทนะ
 - ค. พระเจ้าปเสนทิโกศล
 - ง. พระเจ้าอโศกมหาราช
๘. กษัตริย์พระองค์ใดที่นับถือพระพุทธศาสนา และได้ส่งราชสาส์นไปขอพระไตรปิฎกจากกษัตริย์แห่งเมืองสะเทิมจนต้องทำสงครามกัน
- ก. พระเจ้ามั่งระ
 - ข. พระเจ้าอนุรุทธ
 - ค. พระเจ้ามินดง
 - ง. พระเจ้าบุเรงนอง

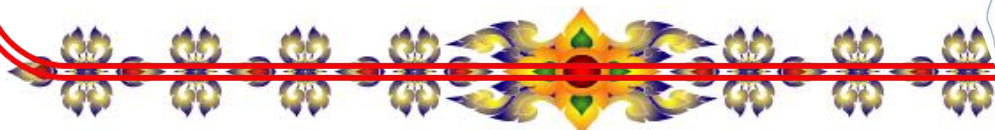

๕. การที่คนไทยมีนิสัยรักสงบ มีจิตใจเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ อดทน รู้จักให้อภัย เป็นสิ่งที่ตกทอดมาจากข้อใด

- ก. การสั่งสมวัฒนธรรม
- ข. การอบรมจากครอบครัว
- ค. การผสมผสานกับศาสนาต่าง ๆ
- ง. การวางรากฐานของพระพุทธศาสนา

๑๐. พระพุทธศาสนาในประเทศไทยได้รับแบบอย่างมาจากประเทศใดมากที่สุด

- ก. ไทย
- ข. กัมพูชา
- ค. มาเลเซีย
- ง. เวียดนาม

หน่วยที่ ๑ ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

เล่มที่ ๑ ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

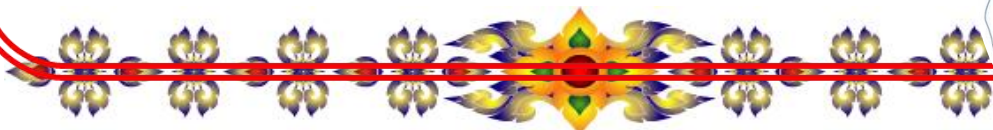
ตอนที่ ๑

๑ ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

สาระสำคัญ

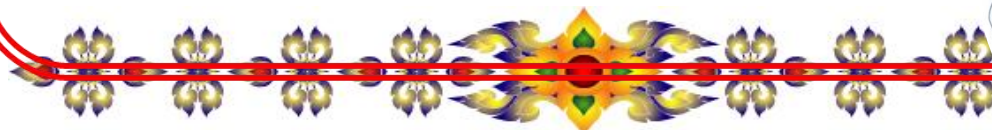
พระพุทธศาสนาได้สอนหลักธรรม เพื่อพัฒนาคนตั้งแต่ระดับพื้นฐานจนถึงขั้นสูงสุด และเห็นว่าเมื่อพัฒนาคนได้สมบูรณ์แล้ว ให้บำเพ็ญประโยชน์แก่ผู้อื่นหรือสังคมในวงกว้างเป็นการตอบแทนบ้าง ด้วยอุดมการณ์นี้ บรรดาพุทธสาวกผู้สืบทอดพระพุทธศาสนาทุกยุคทุกสมัยยังได้เผยแผ่พระพุทธศาสนาไปยังภูมิภาคต่างๆ ของโลก เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีและเพื่อสันติสุขของมวลมนุษยชาติ

ดินแดนแห่งหนึ่งที่ได้รับพระพุทธศาสนาเข้ามาเป็นศาสนาสำคัญ คือ ประเทศไทย และประเทศเพื่อนบ้าน การศึกษาประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนาในประเทศเพื่อนบ้าน ย่อมทำให้พุทธศาสนิกชนได้มีความตระหนักถึงบทบาทและความสำคัญของพระพุทธศาสนามากขึ้น

๑. บอกประวัติการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศพม่า อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ ลาว กัมพูชา และเวียดนามได้
๒. อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีส่วนช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านได้
๓. วิเคราะห์ความสำคัญพระพุทธศาสนาในฐานะที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมเป็นเอกลักษณ์และเป็นมรดกของชาติได้

ตอนที่ ๑ ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

เรื่องที่ ๑.๑ การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

เรื่องที่ ๑.๒ การนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเพื่อนบ้าน

เรื่องที่ ๑.๓ ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับ
ประเทศเพื่อนบ้าน

เรื่องที่ ๑.๔ ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทย

ความนำ

การทำสังคายนาครั้งที่ ๓ ที่มีพระเจ้าอโศกมหาราชเป็นองค์อุปถัมภ์ พระองค์ได้ส่งสมณทูต
ออกไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาในดินแดนต่างๆ แยกเป็น ๕ สาย อันเป็นผลให้พระพุทธศาสนาได้แผ่
ขยายทั่วไปในวงกว้าง เกิดความเจริญรุ่งเรืองและประดิษฐานเป็นปึกแผ่นมั่นคงจนได้รับสถาปนาเป็น
ศาสนาประจำชาติของบางประเทศในเวลาต่อมา เช่น พม่า ไทย ศรีลังกา เป็นต้น

สาระสำคัญ

หลังจากสิ้นสุดยุคกลางพระพุทธศาสนาได้เปลี่ยนจากอินเดียมาเป็นศรีลังกา และผลจากการส่ง
สมณทูตออกไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาไปยังต่างแดนหลังจากการทำสังคายนาครั้งที่ ๓ ทำให้
พระพุทธศาสนาแผ่ขยายมาเจริญรุ่งเรืองในดินแดนที่เรียกว่า สุวรรณภูมิ ซึ่งเชื่อกันว่าคือประเทศไทย
และประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีศูนย์กลางอยู่ประเทศไทย

ประวัติและความสำคัญของ พระพุทธศาสนา

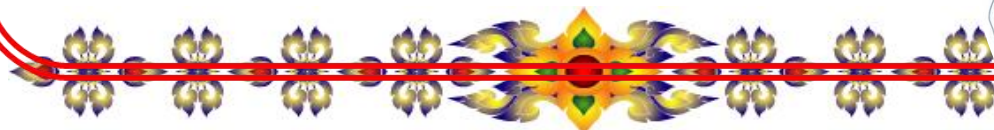
เรื่องที่ ๑.๑ การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

ภายหลังจากการทำสังคายนาครั้งที่ ๓ ที่มีพระเจ้าอโศกมหาราชเป็นองค์อุปถัมภ์ พระองค์ได้ส่งสมณทูตออกไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาบนดินแดนต่างๆ แยกเป็น ๕ สาย อันเป็นผลให้พระพุทธศาสนาได้แผ่ขยายทั่วไปในวงกว้าง เกิดความเจริญรุ่งเรืองและประดิษฐานเป็นปึกแผ่นมั่นคงจนได้รับสถาปนาเป็นศาสนาประจำชาติของบางประเทศในเวลาต่อมา เช่น พม่า ไทย ศรีลังกา เป็นต้น

การส่งสมณทูตออกไปเผยแผ่พระพุทธศาสนายังต่างแดนในครั้งนี้ ถือเป็นก้าวสำคัญของการสืบต่ออายุพระพุทธศาสนา เพราะหลังจากนั้นไม่นานพระพุทธศาสนาได้เสื่อมสลายไปจากประเทศอินเดียอันเป็นแหล่งกำเนิดหรือเมืองมาตุภูมิของพระพุทธศาสนา โดยไปเจริญรุ่งเรืองในศรีลังกาแทน

พระพุทธศาสนาจึงเจริญรุ่งเรืองในประเทศศรีลังกาตั้งแต่นั้น ประเทศศรีลังกาเป็นประเทศแรกที่กำหนดให้พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติของตนและเป็นผู้ริเริ่มการตั้งองค์กรกลางทางพระพุทธศาสนา คือองค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก : พ.ศ.ล. (The World Fellowship of Buddhism) ปัจจุบันมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

ภายหลังจากศูนย์กลางพระพุทธศาสนาได้เปลี่ยนจากอินเดียมาเป็นศรีลังกา และผลจากการส่งสมณทูตออกไปเผยแผ่พระพุทธศาสนายังต่างแดนหลังจากการทำสังคายนาครั้งที่ ๓ ทำให้พระพุทธศาสนาแผ่ขยายมาเจริญรุ่งเรืองในดินแดนที่เรียกว่า สุวรรณภูมิ ซึ่งเชื่อกันว่าคือประเทศไทย และประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีศูนย์กลางอยู่ประเทศไทย

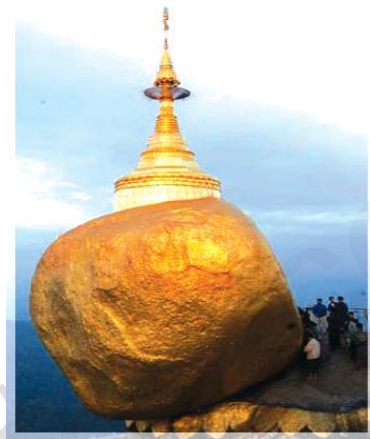

พระพุทธศาสนาในประเทศพม่า

จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์เป็นที่แน่ชัดว่าพระพุทธศาสนาที่เผยแพร่เข้าสู่พม่าเป็นนิกายเถรวาท โดยผ่านเข้ามาทางตอนใต้ในราวพุทธศตวรรษที่ ๖-๘ ทางเมืองสุธรรมวดีหรือสะเทิม ซึ่งเป็นราชธานีของพวกมอญก่อน แล้วจึงแผ่ขยายขึ้นไปทางภาคกลางและตอนเหนือของประเทศในเวลาต่อมา

ในสมัยพระเจ้าอโนรุททมหาราชหรืออโนรธาเม่งซอทรงสถาปนาเมืองพุกามขึ้นเป็นราชธานีซึ่งเป็นช่วงเวลา que พระพุทธศาสนานิกายมหายานแผ่ขยายจากแคว้นเบงกอลของอินเดียเข้าสู่พม่า และเจริญรุ่งเรืองควบคู่กับพระพุทธศาสนานิกายมหายานเป็นเวลาหลายศตวรรษ ด้วยความศรัทธาเลื่อมใสพระพุทธศาสนาแบบเถรวาทเป็นอย่างยิ่ง จึงทรงอุปถัมภ์บำรุง

ส่งเสริมพระพุทธศาสนานิกายเถรวาท โดยนำพระสงฆ์มอญและพระไตรปิฎกมาจากเมืองสุธรรมวดีไปศึกษาและเผยแผ่ ที่เมืองพุกามอันเป็นศูนย์กลางการปกครองของพม่าในสมัยนั้น ส่งผลให้พระพุทธศาสนานิกายเถรวาทได้แผ่ขยายไปทั่วอาณาจักรพม่านับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

รูปที่ ๑ พระธาตุนิรันธรเจดีย์

ที่มา: www.myanmar-smile-tour.com

รูปที่ ๒ มหาเจดีย์ชเวดากอง

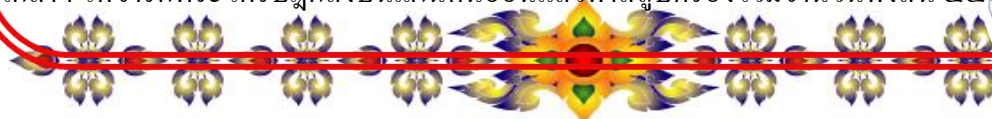
ที่มา: www.myanmar-smile-tour.com

ในรัชสมัยของพระเจ้านเรศวรมหาราช ทรงทราบว่าที่ลังกามีการทำสังคายนาพระธรรมวินัย ครั้งที่ ๖ จึงอาราธนาให้พระอัครราชทูตนำคณะพระภิกษุสงฆ์และสามเณรเป็นคณะสมณทูตเดินทางไปสืบพระพุทธศาสนาที่ลังกา และได้นำเอาพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทแบบลังกาวงศ์เข้ามาเผยแผ่ในพม่า

พระพุทธศาสนาในพม่าเจริญรุ่งเรืองบ้าง เลื่อมถอยลงบ้างเพราะสงครามภายในระหว่างมอญกับพม่า แต่ก็สามารถดำรงรักษาสถานภาพอยู่ได้ จนในที่สุด ในรัชสมัยของพระเจ้ามินดง (พ.ศ. ๑๒๕๕-๑๒๘๐) พระพุทธศาสนาได้

กลับมาเจริญรุ่งเรืองอีกครั้ง พระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระองค์คือ ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์การทำสังคายนาพระธรรมวินัยครั้งที่ ๕ ณ เมืองมณฑาเลย์ และทรงโปรด

เกล้าฯ ให้จารึกพระไตรปิฎกลงบนแผ่นดินอ่อนแล้วทำสถูปครอบไว้มีจำนวนทั้งสิ้น ๔๕๐ องค์

รูปที่ ๓ ศิลปะ พระพุทธรูปในพม่า

ที่มา: www.weekendhobby.com

รูปหนึ่งชื่ออูวาระถูกจับจำคุก แต่ก็ได้ออกรับบำเหน็จค่าตัวด้วยการอดอาหารเป็นเวลา ๑๐๖ วันจนมรณภาพลงในที่สด

อย่างไรก็ตามเพราะความที่พระพุทธศาสนาแบบเถรวาทได้รับการประดิษฐานและฝังรากลึกในจิตใจของชาวพม่ามาเป็นเวลานาน แม้จะสูญเสียเอกราชทางการเมือง แต่ชาวพม่ายังคงศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาอย่างแนบแน่น และพยายามประคับประคองสถาบันพระพุทธศาสนาให้ดำรงอยู่ได้ตลอดมา จนได้รับการฟื้นฟูขึ้นมาอีกครั้ง ภายหลังจากการได้รับเอกราชเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๐ และในปัจจุบันยังคงเป็นที่เคารพศรัทธาของพุทธศาสนิกชนชาวพม่ากราบเท่าทุกวัน

รูปที่ ๕ การออกบิณฑบาต

ที่มา: www.alittlebuddha.com

ในยุคล่าอาณานิคม (พ.ศ. ๒๔๕๐) พม่าตกเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษ สถานภาพของพระพุทธศาสนาได้รับความกระทบกระเทือนอีกครั้ง เพราะสถาบันพระมหากษัตริย์ซึ่งเป็นแกนกลางสำคัญในการส่งเสริมทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาถือโค่นอำนาจลง ภายใต้อิทธิพลของการเมืองการปกครอง ชาวพม่าได้จัดตั้งสมาคมพระพุทธศาสนาขึ้นเพื่อต่อต้านการปกครองของอังกฤษ พระสงฆ์ได้เข้าไปมีบทบาททางการเมือง มีการประกาศต่อต้านอังกฤษ พระสงฆ์ได้เข้าไปมีบทบาททางการเมือง มีการประกาศต่อต้านอังกฤษอย่างเปิดเผย และมีพระภิกษุ

รูปที่ ๔ การทำบุญตักบาตร

ที่มา: แผนการจัดการเรียนรู้ พระพุทธศาสนา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒. ๒๕๕๕. ๕.

พ.ศ. ๑๔๕๓ ได้ทำการสังคายนาพระไตรปิฎก โดยอาราธนาพระจากประเทศอินเดียลังกา เนปาล ไทย กัมพูชาลาว และปากีสถาน ไปทำสังคายนาพร้อมกับพระสงฆ์พม่าอีก ๕๐๐ รูป

พ.ศ. ๒๕๐๔ รัฐบาลออกกฎหมายรับรองให้พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ ตั้งแต่นั้นมา

พระพุทธศาสนาในประเทศลาว

ในรัชสมัยพระเจ้าฟ้างุ้ม (พ.ศ. ๑๘๕๖- ๑๘๑๔) แห่งอาณาจักรล้านช้าง พระพุทธศาสนาได้แผ่ขยายเข้าสู่ประเทศลาวด้วยพระบารมีและพระบรมเดชานุภาพ

พระปรีชาสามารถของพระองค์ที่ทรงสามารถรวบรวมอาณาจักรล้านช้างได้เป็นปึกแผ่นมั่นคงจนได้รับการยกย่องจากชาวลาวว่าเป็นมหาราชองค์แรกของชาติลาว

โดยที่พระนางแก้วยอดฟ้า พระมเหสีของพระเจ้าฟ้างุ้ม ซึ่งเป็นพระราชธิดาของพระศรีจุลราชแห่งเมืองอินทปัตต์ในอาณาจักรกัมพูชา เป็นผู้เคารพศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทมาก่อนแล้วเมื่อครั้งที่อยู่เมืองอินทปัตต์ด้วยความไม่สบายพระทัยที่พบเห็นประชาชนในอาณาจักรล้านช้างยังคงนับถือบูชาลัทธิผีสาเทวคาอยู่จึงกราบทูลให้เจ้าฟ้างุ้มแต่งคณะทูตไปทูลขอพระสงฆ์จากอินทปัตต์นคร มาเผยแผ่หลักคำสอนในพระพุทธศาสนาที่อาณาจักรล้านช้าง

พระเจ้าศรีจุลราชจึงโปรดเกล้าฯ ให้อารามพระมหาปาสมัตเถระและพระมหาเทพลังกานำพระสงฆ์อีก ๒๐ รูป และพระราชทานพระพุทธรูปปญฺจโลหะองค์หนึ่งพระนามว่า พระบางพร้อมพระไตรปิฎกและหน่อพระศรีมหาโพธิ์มาถวายแก่พระเจ้าฟ้างุ้ม นับเป็นการประดิษฐานพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทในอาณาจักรล้านช้าง และมีความเจริญรุ่งเรืองจนกลางเป็นศาสนาประจำชาติลาวในที่สุด

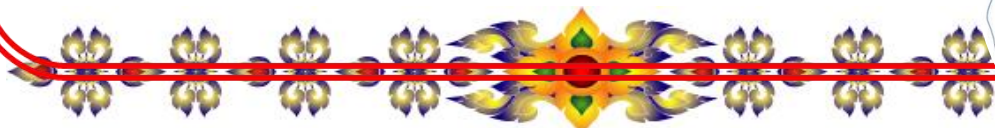
ในรัชสมัยพระเจ้าสามแสนไทไตรภูวนาถ (พ.ศ. ๑๘๑๖-๑๘๕๘) พระองค์ทรงเอาพระทัยใส่ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาตามแบบอย่างพระเจ้าฟ้างุ้มพระราชบิดาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างวัด พุทธศาสนสถาน หอสมุดสำหรับศึกษาค้นคว้าพระไตรปิฎกและสร้างโรงเรียนพระปริยัติธรรมหลายแห่ง

(ที่มา: https://docs.google.com/document/d/11YqY_DUMMB8AzEsV4e3SmyCRqmOThHI4YiOpW9xyDUQ/edit?pli=1)

รูปที่ ๖ วัดในหลวงพระบางประเทศลาว

ที่มา: www.indochinaexplorer.com

ในสมัยรัชกาลของพระเจ้าไชยเชษฐาธิราช (พ.ศ. ๒๐๕๑ – ๒๑๑๔) เป็นกษัตริย์มหาราชองค์ที่ ๒ ของลาว พระพุทธศาสนาได้รุ่งเรืองสุดขีด พระองค์ได้โปรดให้สร้างศาสนสถานมากมายเช่น

รูปที่ ๓ พระธาตุเวียงจันทน์

ที่มา: แผนการจัดการเรียนรู้ พระพุทธศาสนา
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒.
๒๕๕๕. ๘.

อยู่ในสถานะที่เสื่อมโทรมไปบ้าง พ.ศ. ๒๔๕๒ ลาวได้รับเอกราช พระพุทธศาสนาจึงได้รับการฟื้นฟูขึ้นอีก

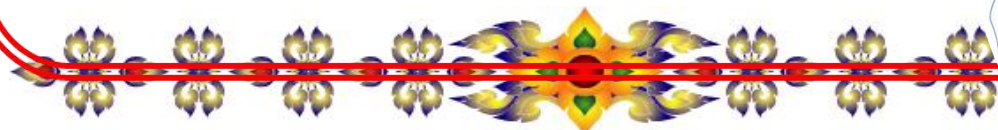
(ที่มา: <http://www.สื่อการสอน.com/fl796/หน่วยการเรียนรู้ที่-ภาคเรียนที่-1-และ-2-ม.4>)

ในยุคล่าอาณานิคม ลาวตกอยู่ภายใต้การปกครองของฝรั่งเศส พระพุทธศาสนาได้เสื่อมถอยลง เพราะขาดการทำนุบำรุงเอาใจใส่ แต่ก็ยังคงความสำคัญในฐานะที่เป็นศาสนาประจำชาติลาวสืบต่อมา แม้ในช่วงสงครามอินโดจีน พระพุทธศาสนาในลาว จะได้รับความกระทบกระเทือนมาก เพราะขาดการอุปถัมภ์บำรุง แต่ด้วยความศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาอย่างมั่นคง ชาวลา วส่วนใหญ่ก็ยังศรัทธาในพระพุทธศาสนาอย่างแนบแน่น และพยายามช่วยกันประคับประคองพระพุทธศาสนาให้ตั้งมั่นเป็นที่พึ่งทางใจของพุทธศาสนิกชนชาวลา วต่อไป

รูปที่ ๔ ตักบาตรข้าวเหนียวที่หลวงพระบาง

ที่มา: www.lannatouring.com

พระพุทธศาสนาในประเทศเวียดนาม

การนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเวียดนาม ถือว่าได้รับอิทธิพลส่วนใหญ่มาจากประเทศจีน เนื่องจากเวียดนามมีความสัมพันธ์กับจีนมาแต่โบราณ ผนวกเข้ากับที่ครั้งหนึ่ง เวียดนามได้เคยเป็นเมืองขึ้นและถูกปกครองโดยจีนอยู่หลายร้อยปี ดังนั้น อิทธิพลการนับถือศาสนาของจีนจึงส่งผลกระทบต่อ การนับถือศาสนาของเวียดนามด้วย

ภายใต้การอุปถัมภ์บำรุงของราชวงศ์คินห์ ราชวงศ์เล (ตอนต้น) และราชวงศ์ลี ผนวกเข้ากับบทบาทของพระภิกษุสงฆ์ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อสังคม เวียดนาม เพราะนอกจากพระสงฆ์จะมีความรู้เฉพาะด้านพระพุทธศาสนาแล้ว ยังมีความรู้ด้านกฎหมาย วรรณคดี รัฐศาสตร์ จริยศาสตร์ ปรัชญา โหราศาสตร์ แพทยศาสตร์ เป็นต้น ที่แสดงถึงความเป็นนักปราชญ์รอบรู้วิทยาการต่างๆ ประชาชนจึงให้ความเคารพศรัทธาต่อพระภิกษุสงฆ์เป็นอย่างสูง ส่งผลให้พระพุทธศาสนา มหายานเจริญรุ่งเรืองเป็นอย่างมาก การเผยแผ่พระพุทธศาสนา มหายานจึงดำเนินไปอย่างสะดวกและ ได้รับการนับถืออย่างแพร่หลาย

รูปที่ ๕ พระสงฆ์ในประเทศเวียดนาม
ที่มา: www.palungdham.com

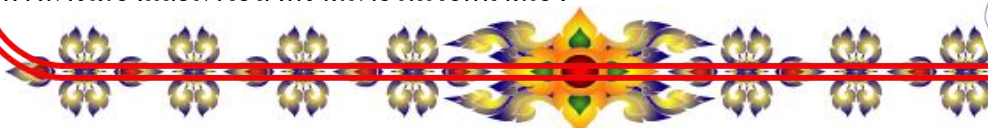

รูปที่ ๑๐ ศิลปะพระพุทธรูปใน
ประเทศเวียดนาม

ที่มา: www.dhammadjak.net

พระพุทธศาสนา มหายานในเวียดนามเริ่มเสื่อมถอยลงใน สมัยราชวงศ์ตรัน เพราะตกเป็นเมืองขึ้นของจีนและจีนได้สนับสนุน ให้มีการเผยแผ่ลัทธิเต๋าและลัทธิขงจื้อขึ้นอีกครั้งหนึ่ง ข้าราชการ เวียดนามได้มีการขัดขวางการเผยแผ่พระพุทธศาสนาด้วยวิธีการต่างๆ จนถึงสมัยราชวงศ์เล (ตอนปลาย) เวียดนามประสบปัญหา ด้าน การเมือง พระภิกษุทั้งมหายานและเถรวาทในเวียดนามปรากฏชัดเจน มาตรการสำคัญที่รัฐบาลภายใต้การปกครองของฝรั่งเศสใช้ และเป็นจุดเปลี่ยนให้ประชาชนหันไปเข้ารีตศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก คือ ชาวเวียดนามที่ต้องการสมัครเข้าทำงานกับรัฐบาล ต้องโอนสัญชาติเป็นชาวฝรั่งเศสและต้องเปลี่ยนศาสนาหันไป เข้ารีตนับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกด้วย จึงจะมีสิทธิ อย่างสมบูรณ์ ส่งผลให้ชาวเวียดนามจำนวนไม่น้อยต้องหันไป

เข้ารีตศาสนาคริสต์ นับตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ ๒๕ เป็นต้นมา พระพุทธศาสนาในเวียดนามจึงไม่ปรากฏ ความเจริญรุ่งเรืองให้เห็น มีแต่กลับเสื่อมถอยลงเรื่อยๆ ทั้งนี้เพราะได้รับผลกระทบจากสภาพปัญหา ทางการเมืองและภาวะสงครามภายในเวียดนามเอง

พระพุทธศาสนาในประเทศกัมพูชา

การแผ่ขยายเข้าสู่ดินแดนที่เรียกว่าประเทศกัมพูชาของพระพุทธศาสนา มีร่องรอยปรากฏตั้งแต่วรรณคดีพุทธศตวรรษที่ ๘ ในช่วงความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรฟูนัน ที่เจริญรุ่งเรืองอยู่ทางทิศใต้ของดินแดนที่เป็นประเทศกัมพูชาในปัจจุบัน เนื่องจากอาณาจักรฟูนันมีสัมพันธไมตรีกับประเทศจีนและอินเดีย จึงได้รับอิทธิพลการนับถือพระพุทธศาสนานิกายมหายานจากประเทศทั้งสอง

อย่างไรก็ตามอาจกล่าวได้ว่าพระพุทธศาสนาที่เข้าสู่กัมพูชาในช่วงนี้ ยังมีการผสมผสานกับศาสนาพราหมณ์อยู่มาก เนื่องจากศาสนาพราหมณ์ได้เข้าสู่ฟูนันก่อนพระพุทธศาสนา มหายาน ภายหลังการเสื่อมอำนาจลงของอาณาจักรฟูนัน พระพุทธศาสนา มหายานจึงได้รับการเอาใจใส่ทำนุบำรุงจนเจริญรุ่งเรืองขึ้นมา

พระพุทธศาสนาได้เข้ามาสู่อาณาจักรกัมพูชาในสมัยพระเจ้าชัยวรมัน (พ.ศ. ๑๐๒๑ – ๑๐๕๓) เป็นครั้งแรก แต่ว่าไม่ได้รับการนับถือเต็มที่ เพราะยังมีการนับถือศาสนาพราหมณ์อยู่ พระพุทธศาสนาและศาสนาพราหมณ์ได้รับการนับถือคู่กันมีความเจริญและความเสื่อมไม่คงที่อยู่ที่กษัตริย์ในสมัยนั้นจะทรงนับถือศาสนาใด พระพุทธศาสนา

ได้เจริญรุ่งเรืองอีกครั้งหนึ่งในสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ ๕ (พ.ศ. ๑๕๑๑ – ๑๕๔๔) โดยมีการส่งเสริมการปฏิบัติธรรมทางพระพุทธศาสนาและได้นำคัมภีร์จากต่างประเทศมาสู่อาณาจักรเป็นจำนวนมาก

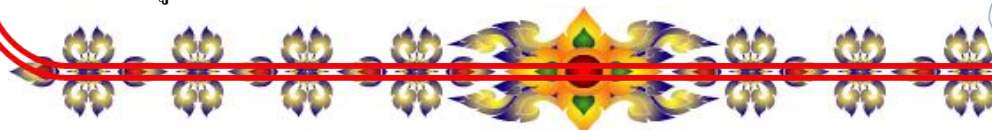
ในสมัยพระเจ้าสุริยวรมันที่ ๑ (พ.ศ. ๑๕๔๕ – ๑๕๙๓) ทรงนับถือพระพุทธศาสนาแบบมหายานที่ได้รับอิทธิพลจากนครศรีธรรมราชอย่างเคร่งครัด จนถึงในสมัยของพระเจ้าชัยวรมัน ที่ ๗ (พ.ศ. ๑๗๒๔ – ๑๗๖๑)

ในรัชสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ (พ.ศ. ๑๗๒๔-๑๗๖๒) พระพุทธศาสนาทั้งนิกายมหายานและนิกายเถรวาทได้รับการทำนุบำรุงและเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่ง พระองค์ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างวัดวาอารามทั่วพระราชอาณาจักร เช่น นครธม ปราสาทหิน ทรงแสร้างพระพุทธรูปชัยพุทธมหานถ จำนวน ๓๒ องค์แล้วโปรดเกล้าฯ ให้นำไปประดิษฐานยังวิหารต่างๆ ทั่วราชอาณาจักร ทรงนิมนต์พระสงฆ์ไปรับบิณฑบาตในพระราชวังทุกวัน ๆ ละ ๔๐๐ รูป รวมทั้งได้ส่งพระราชโอรสเดินทางไปศึกษาพระพุทธศาสนาที่ประเทศลังกา และนำเอาพระพุทธรูปนิกายลังกาวงศ์ เข้ามาเผยแพร่ในอาณาจักรกัมพูชาด้วย

รูปที่ ๑๑ ปราสาทนครธม

ที่มา: แผนการจัดการเรียนรู้ พระพุทธศาสนา
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒.

๒๕๕๕. ๑๓.

รูปที่ ๑๒ รูปปั้นพระวิษณุ**ที่มา:** แผนการจัดการเรียนรู้ พระพุทธศาสนา

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒.

๒๕๕๕. ๑๒.

ภายใต้ยุคมหานครอันยิ่งใหญ่ดังกล่าว พระพุทธศาสนา บางช่วงก็เจริญรุ่งเรือง บางช่วงก็เสื่อมลงบ้าง เพราะสงครามกับ ประเทศเพื่อนบ้านและการสงครามภายใน พระพุทธศาสนาใน กัมพูชาได้รับการฟื้นฟูขึ้นอีกครั้งในสมัยของพระเจ้าหริรัศย ราชาธิบดี (นักองค้วง) พ.ศ. ๒๓๘๔ ซึ่งมีพระภิกษุชาวกัมพูชาไป ศึกษาพระพุทธศาสนาในกรุงเทพฯ และกลับไปฟื้นฟูพระพุทธศาสนาในกัมพูชาโดยได้จัดตั้งโรงเรียนสอนพระปริยัติ ธรรมชั้นสูงในกรุงพนมเปญมีชื่อเรียกว่า ศาลาบาลีพื้นฐาน การฟื้นฟูพระพุทธศาสนาในกัมพูชาครั้งแรกอีกด้วย แต่ด้วย สภาพความไม่มั่นคงทางการเมืองของกัมพูชา โดยเฉพาะ

การสู้รบทำสงครามกลางเมืองระหว่างชาวเขมรด้วยกัน จึงทำให้พระพุทธศาสนาไม่เจริญถึงขั้นสูงสุด แม้ว่า โดยส่วนใหญ่ประเทศกัมพูชาจะได้รับอิทธิพลการนับ ถือพระพุทธศาสนา เถรวาทมาจากประเทศไทยอย่างต่อเนื่องด้วย

พ.ศ. ๒๓๘๔ ในสมัยพระเจ้าหริรัศยราชาธิบดี ได้นำนิกายธรรมยุติจากเมืองไทยประดิษฐาน ได้จัดตั้งโรงเรียนสอนพระปริยัติธรรมชั้นสูงในกรุงพนมเปญ ที่ชื่อว่า “ศาลาบาลีชั้นสูง”

พ.ศ. ๒๔๑๐ กัมพูชา ตกเป็นเมืองขึ้นของฝรั่งเศส พระพุทธศาสนาได้เสื่อมลง

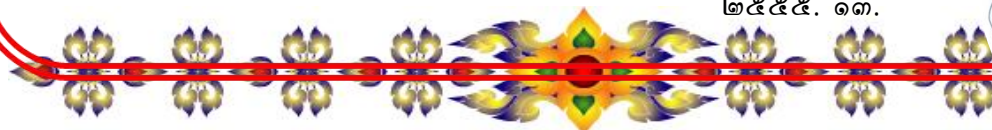
พ.ศ. ๒๔๕๑ กัมพูชา ได้รับเอกราชในสมัย พระเจ้าบรมโกศลสินธุ พระพุทธศาสนาได้เริ่มต้นขึ้นอีก และได้ประกาศเป็นศาสนาประจำชาติ

หลังจากนั้นกัมพูชาได้ตกอยู่ภายใต้ การปกครองกองทัพคอมมิวนิสต์ พระพุทธศาสนาจึง ได้ถึงภาวะวิกฤตอีก ด้วยเหตุการณ์บ้านเมืองไม่มีความ สงบสุข พระพุทธศาสนาในประเทศกัมพูชา จึงไม่ได้ รับการเอาใจใส่อย่างเต็มที่ (**ที่มา:** <http://www.สื่อการ สอน.com/f1796/หน่วยการเรียนรู้ที่-ภาคเรียนที่-1-และ- 2-ม.4>)

รูปที่ ๑๓ หินสลักรูปพระเจ้าชัวมันที่ ๒**ที่มา:** แผนการจัดการเรียนรู้ พระพุทธศาสนา

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒.

๒๕๕๕. ๑๓.

พระพุทธศาสนาในประเทศมาเลเซีย

ดินแดนที่เรียกว่าประเทศมาเลเซียในปัจจุบันนี้ เดิมทีแยกออกเป็น ๒ ส่วน คือส่วนที่อยู่บนแหลมมลายู และอีกส่วนหนึ่งอยู่บนเกาะบอร์เนียว จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์เชื่อกันว่าพระพุทธศาสนาได้แผ่ขยายเข้าสู่ดินแดนที่เรียกว่าประเทศมาเลเซียในปัจจุบันตั้งแต่ราวพุทธศตวรรษที่ ๓ โดยนิกายเถรวาทซึ่งยังไม่เป็นที่แพร่หลายมากนัก ต่อมาในพุทธศตวรรษที่ ๑๒ ภายใต้อิทธิพลของอาณาจักรศรีวิชัยพระพุทธศาสนานิกายมหายานจึงได้แผ่ขยายเข้ามาสู่อาณาบริเวณแหลมมลายู

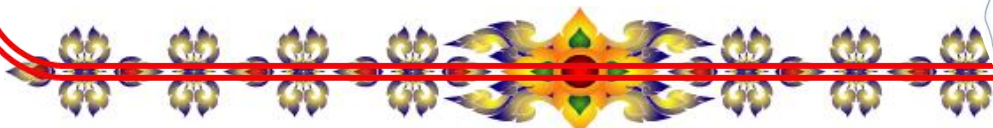
ใน พ.ศ. ๑๘๓๗ ภายใต้การปกครองอาณาจักรสุโขทัยของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชอาณาจักรสุโขทัยได้แผ่ขยายพระราชอำนาจลงมาทางใต้ ได้เมืองนครศรีธรรมราชเป็นศูนย์กลางอำนาจและหัวเมืองมลายูทั้งหมดเป็นเมืองประเทศราชพร้อมกับการนำพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทจากอาณาจักรสุโขทัยเข้ามาสู่แหลมมลายู แต่เนื่องจากประชาชนในดินแดนแถบนี้ได้นับถือพระพุทธศาสนานิกายมหายานมาก่อนเป็นเวลานานหลายร้อยปีมาแล้ว พระพุทธศาสนาเถรวาทจึงไม่ค่อยมีอิทธิพลต่อวิถีความเชื่อของคนในบริเวณนี้มากนัก ดังปรากฏในโบราณวัตถุที่ค้นพบในประเทศมาเลเซีย ส่วนใหญ่จะเป็นรูปพระโพธิสัตว์ หรือรูปเคารพที่สร้างขึ้นตามความเชื่อแบบมหายานเป็นส่วนมาก

สถานภาพของพระพุทธศาสนาซึ่งเจริญรุ่งเรืองบนแหลมมลายูได้ถูกรุกรานอย่างหนักในรัชสมัยพระเจ้าปรมศวร แห่งอาณาจักรมะละกา เพราะพระองค์ได้ละทิ้งพระพุทธศาสนาไปเข้านับถือศาสนาอิสลาม ขณะที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงศรัทธามั่นคงในพระพุทธศาสนาแบบมหายานอยู่ดังเดิมต่อมาจนกระทั่งถึงสมัยสุลต่านมัล โมชาห์ที่มีความศรัทธาในศาสนาอิสลาม ได้สั่งให้ทหารทำลายศาสนสถาน พระพุทธรูป รูปเคารพทั้งของพระพุทธศาสนาและศาสนาพราหมณ์จนหมดสิ้น แล้วให้ราษฎรหันมาเข้ารับนับถือศาสนาอิสลามตามพระองค์ การกระทำในครั้งนี้นำส่งผลให้พระพุทธศาสนานิกายมหายานเสื่อมสั่นลง และศาสนาอิสลามได้กลายมาเป็นศาสนาประจำชาติของประเทศมาเลเซียจนถึงปัจจุบัน

รูปที่ ๑๔ พระบรมธาตุไชยา

ที่มา: แผนการจัดการเรียนรู้ พระพุทธศาสนา
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒.
๒๕๕๕. ๑๕.

พระพุทธศาสนาในประเทศสิงคโปร์

ประเทศสิงคโปร์เป็นเกาะเล็กๆ ซึ่งในอดีตเป็นส่วนหนึ่งของสหพันธ์เดียวกันกับประเทศมาเลเซีย การแผ่ขยายของพระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศสิงคโปร์จึงลักษณะเช่นเดียวกับประเทศมาเลเซีย ประกอบกับชาวสิงคโปร์ส่วนใหญ่เป็นชาวจีน พระพุทธศาสนานิกายมหายานจึงมีความเจริญรุ่งเรืองและได้รับการประดิษฐานอยู่อย่างมั่นคง

สถานภาพพระพุทธศาสนาแบบมหายานในสิงคโปร์ถือว่ามีความมั่นคงพอสมควร มีการปฏิบัติศาสนกิจและการเผยแผ่อย่างจริงจัง โดยการแปลคำราและคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนาเป็นภาษาต่างๆ จัดตั้งโรงเรียนอบรมศาสนาจารย์ โรงเรียนสอนพระพุทธศาสนาชื่อว่า มหาโพธิ์ เพื่อจัดการเรียนการสอนพระพุทธศาสนาทุกระดับชั้น

มีการก่อตั้งองค์กรพุทธแห่งสิงคโปร์ขึ้น เพื่อจัดกิจกรรมบรรยายธรรมภาคภาษาต่างๆ จัดกิจกรรมการสวดมนต์ ฟังเทศน์ การสนทนาธรรม และกิจกรรมอื่นๆ อันแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองและมั่นคงของพระพุทธศาสนาและแสดงถึงความศรัทธาเชื่อมั่นของพระพุทธศาสนิกชนชาวสิงคโปร์ที่มีต่อพระพุทธศาสนานิกายมหายาน

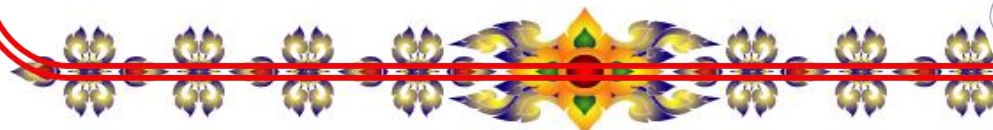

รูปที่ ๑๕ พระพุทธศาสนาแบบมหายาน
ที่มา: แผนการจัดการเรียนรู้ พระพุทธศาสนา
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒.
๒๕๕๕. ๑๗.

พระพุทธศาสนาในประเทศอินโดนีเซีย

ในพุทธศตวรรษที่ ๑ คราวที่พระเจ้าอโศกมหาราชได้ส่งพระโสณเถระและพระอุตตระเถระเดินทางมาเผยแผ่พระพุทธศาสนาในดินแดนสุวรรณภูมิ เป็นจุดเริ่มต้นของการเข้ามาเผยแผ่พระพุทธศาสนาในอินโดนีเซีย ต่อมาในช่วงพุทธศตวรรษที่ ๑๒ ความชัดเจนของพระพุทธศาสนาในอินโดนีเซียได้ปรากฏขึ้นพร้อมกับอาณาจักรที่ยิ่งใหญ่ คือ อาณาจักรศรีวิชัยซึ่งมีอิทธิพลครอบคลุมตั้งแต่ภาคใต้ของประเทศไทยประเทศมาเลเซียและประเทศอินโดนีเซีย ชาวอาณาจักรศรีวิชัยนับถือพระพุทธศาสนาแบบมหายาน และเชื่อว่าคงจะนับถือกันอย่างแพร่หลาย เพราะภายหลังได้ค้นพบหลักฐานที่เป็นโบราณวัตถุเป็นจำนวนมากเช่นพระพิมพ์ดินดิบและรูปพระโพธิสัตว์ซึ่งสร้างขึ้นตามคติความเชื่อของผู้นับถือพระพุทธศาสนา แบบมหายาน โดยเฉพาะหลักฐานแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองของพระพุทธศาสนาอาณาจักรศรีวิชัยที่สำคัญคือ พระมหาเจดีย์บุโรพุทโธ หรือบรมพุทโธ และพระวิหารเมนดุต ตั้งอยู่ในภาคกลางของชาว

ประมาณกลางพุทธศตวรรษที่ ๑๓ ได้เกิดราชวงศ์ที่เข้มแข็งขึ้นราชวงศ์หนึ่งมีชื่อว่า ราชวงศ์
ไศเลนทร์ ทางภาคกลางของเกาะชวาต่อมาภายหลังราชวงศ์ไศเลนทร์ได้เข้ามามีอำนาจปกครอง
อาณาจักรศรีวิชัยเมื่อประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๕ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่อาณาจักรศรีวิชัยได้มีการติดต่อ
สัมพันธ์กับราชวงศ์ปาละแห่งแคว้นเบงกอล และเป็นจุดเริ่มต้นที่อาณาจักรศรีวิชัยได้ส่งพระภิกษุไป
ศึกษาพระพุทธศาสนาที่มหาวิทยาลัยนาลันทา ขณะที่ราชวงศ์ปาละได้ส่งพระภิกษุและช่างฝีมือมาเผย
แผ่พระพุทธศาสนาและศิลปะปาละ โดยเฉพาะการสร้างพระพุทธรูปให้แก่ชาวศรีวิชัยได้เคารพสักการะ

ในสมัยพุทธศตวรรษที่ ๑๕ พระพุทธศาสนาได้ถึงจุดเสื่อมลงเพราะการสูญเสียอำนาจของ
อาณาจักรศรีวิชัย และเกิดอาณาจักรมัชปาหิตขึ้นมามีอำนาจแทน กษัตริย์มัชปาหิตพระนามว่าระเด่นปา
ทาทรงมีศรัทธาเลื่อมใสในศาสนาอิสลาม ได้ประกาศห้ามไม่ให้มีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาใน
อาณาจักรของพระองค์และทรงยกย่องให้ศาสนาอิสลามเป็นศาสนาประจำชาติ อันเป็นจุดเริ่มต้นของ
การแพร่กระจายของศาสนาอิสลามไปยังเกาะต่างๆ ของอินโดนีเซียอย่างรวดเร็ว และชาวอินโดนีเซีย
ส่วนใหญ่ได้เปลี่ยนมานับถือศาสนาอิสลามตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

ภายใต้ความเสื่อมถอยของพระพุทธศาสนา เพราะการครอบครองของกษัตริย์มัชปาหิต
พุทธศาสนิกชนชาวอินโดนีเซียได้ใช้ความเสียสละอย่างสูงยิ่ง เพื่อพิทักษ์รักษาพระพุทธศาสนาไว้มิ
ให้สูญสิ้นไปจากแผ่นดินที่พระพุทธศาสนาเคยรุ่งเรืองในนามอาณาจักรศรีวิชัย ปัจจุบันจึงยังคงมี
ชาวอินโดนีเซียที่ยังศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาอย่างมั่นคงอยู่บ้างในเกาะชวา เกาะสุมาตราและ
เกาะบาหลี

รูปที่ ๑๖ บุโรพุทโธ

ที่มา: แผนการจัดการเรียนรู้ พระพุทธศาสนา

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒.

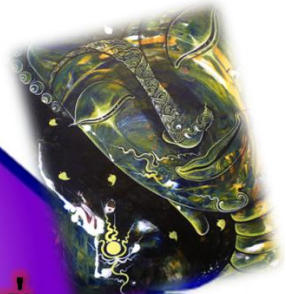
๒๕๕๕. ๑๓.

แบบฝึกหัดที่ ๑

เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ ประเทศเพื่อนบ้าน

ตอนที่ ๑

คำชี้แจง ตอบคำถามในช่องว่างให้ถูกต้อง

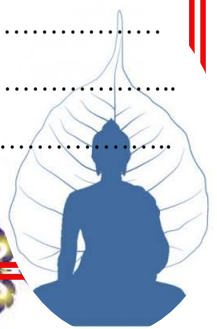
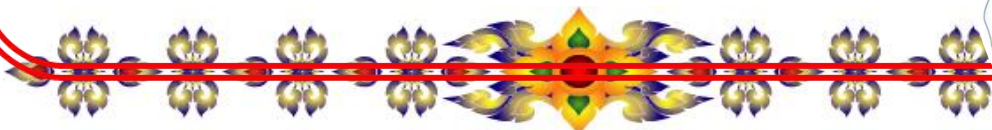
แนวตั้ง

๑. ศาสนสถานบุโรพุทโธตั้งอยู่ที่ภาคกลางของเกาะชวาในประเทศ.....
๒. กษัตริย์พม่าพระองค์ใดที่มีบทบาทสำคัญในการฟื้นฟูพระพุทธศาสนาและทำให้พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาของ ชาวพม่าทั่วทั้งประเทศ
๓. วัดของชาวพุทธที่นับถือพระพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาทในประเทศสิงคโปร์

แนวนอน

๑. เป็นวิธีการหนึ่งของการเผยแผ่พระพุทธศาสนานิกายมหายานในประเทศสิงคโปร์ตามรูปแบบการเรียนการสอน
๒. กษัตริย์กัมพูชาพระองค์ใดที่ทรงอุปถัมภ์พระพุทธศาสนา ทรงโปรดให้สร้างปราสาทนครธมและปราสาทบายนเป็นศูนย์กลางราชธานี.....
๓. ผู้ก่อตั้งและทรงเป็นกษัตริย์พระองค์แรกแห่งอาณาจักรล้านช้างคือใคร
๔. ปัจจุบันพระพุทธศาสนานิกายใดได้ประดิษฐานอย่างแพร่หลายในอินโดนีเซีย.....
๕. การนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเวียดนามได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรม.....
๖. ทรงอุปถัมภ์การทำสังคายนาพระไตรปิฎก ครั้งที่ ๕ ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๑๑-๒๔๑๔

ตอนที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนวงกลมตัวอักษรที่เป็นคำตอบจากตอนที่ ๑ ให้ถูกต้อง

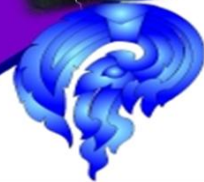
โ	ร	ง	เ	รี	ย	น	พ	ท	ธ	ศ	า	ส	น	า	วั	น	อ	า	ทิ	ต	ย์
ไ	ป	อ	ค	พ	บ	ล	๗	อ	แ	ป	ก	ห	อ	เ	ค	ถ	ถ	ที่	รี	ค	น
๗	ร	น	พ	นี	นั	ยะ	บ	ว	ศ	ว	ษ	อิ	พะ	พ	ไ	ท	ก	พ	ส	ม	ไ
๘	ช	พ	ระ	เ	จ้	า	ชัย	ว	ร	ม	น	ที่	๗	ท	เ	อ	เ	ร	บ	พ	
ณ	ส	ฤ	เ	ฏ	ท	๔	ธ	ณ	พ	ฏ	โ	เ	ป	ย	ก	น	ชัย	ร	น	ชัย	
พ	ระ	เ	จ้	า	ฟ้	า	รู้	ม	ภ	ฝ	ส	ด	อ	ย	แ	ห	วิ	ส	พ	วิ	ย
ดี	น	า	า	ร	รี	ส	ม	ไ	ล	โ	ค	นี	ค	น	ล	ไ	ไ	ร	รี	ไ	ช
ล	โ	จ	อ	ร	บ	ร	บ	พ	ย	ง	เ	เ	ก	ม	ะ	พ	ห	ร	บ	ห	า
ย	ง	า	นุ	พ	ก	๑	ย	พ	ห	ค	ค	จี	จ	อ	วั	ฝ	ง	พ	ก	วั	ญ
ง	ติ	ม	รุ	รี	วิ	ผ	บ	อิ	น	เ	ดี	ย	ข	ท	ด	ง	ดู	รี	วิ	รี	ย
พ	ก	วั	ท	ดี	ย	ล	บ	ง	ใ	ฝ	อ	ป	ก	เ	ลั	ช	เ	ดี	ย	แ	ช
รี	วิ	รี	ธ	ย	า		พ	ระ	เ	จ้	า	มิ	น	ด	ง	ป	ะ	ย	า	น	า
วิ	รี	น	ข	ม	ก	า	อิ	ห	า	ไ	ร	ท	ม	ส	ก	แ	า	ม	ก	า	ง
ย	แ	ค	ง	โ	รี	ม	น	า	ค	ภ	เ	ธ	ร	ว	า	ท	า	ก	วั	ญ	เ

แบบฝึกหัดที่ ๒

เรื่อง การเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

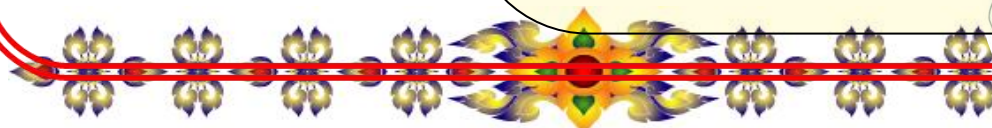
คำชี้แจง คอลัมน์ ก และคอลัมน์ ข มีความสัมพันธ์กัน นำตัวอักษรหน้าข้อความ ข มาใส่ไว้ในช่องว่างหน้าคอลัมน์ ก ให้ถูกต้อง

คอลัมน์ ก

คอลัมน์ ข

-๑. พระพุทธศาสนา
-๒. ดินแดนของประเทศ
มาเลเซีย
-๓. สุลต่านมัลโมซาห์
-๔. วัดเซตวัน
-๕. วัดไชยมังคลาราม
-๖. นิกายมหายาน
-๗. การตั้งคมสงเคราะห์
-๘. นิกายเถรวาท
-๙. พระสังฆมิตตาเถรี
-๑๐. พระมหินทเถระ

- ก. แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ มาเลเซียตะวันตกและมาเลเซียตะวันออก
- ข. เข้ามาสู่มาเลเซียพร้อม ๆ กับอินโดนีเซีย
- ค. ตั้งอยู่ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๓
- ง. กษัตริย์ที่เคร่งครัดศาสนาอิสลามและบังคับให้ประชาชนหันมานับถือศาสนาอิสลาม
- จ. วัดที่มีปูชนียสถานสำคัญ คือ พระพุทธไสยาสน์และวิหารพุทธเจดีย์
- ฉ. นิกายพระพุทธศาสนาที่ประชาชนส่วนใหญ่ที่เป็นชาวจีนในประเทศสิงคโปร์นับถือกันมากที่สุด
- ช. พระพุทธศาสนานิกายหนึ่งที่มาจากลังกา พม่า และไทย ซึ่งได้เผยแพร่เข้าสู่ประเทศสิงคโปร์ในเวลาต่อมา
- ซ. เป็นพระขนิษฐกนิษฐาของพระมหินทเถระไปอุปสมบทให้สตรีชาวลังกา
- ฌ. เป็นโอรสของพระเจ้าอโศกมหาราชไปประกาศศาสนาในลังกาทวีป
- ญ. การให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ที่ดำเนินการโดยพุทธสมาคมแห่งสิงคโปร์

เรื่องที่ ๑.๒ การนับถือพระพุทธรศาสนาของประเทศเพื่อนบ้าน

นักเรียนได้เรียนรู้ถึงการแผ่ขยายของพระพุทธรศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งสถานภาพการเผยแผ่พระพุทธรศาสนาในประเทศเพื่อนบ้าน จุดที่น่าสังเกตประการหนึ่งก็คือ การที่พุทธรศาสนิกชนในประเทศนั้น ๆ ต่างก็รับเอาพระพุทธรศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ และพยายามพิทักษ์รักษาและปกป้องครองพระพุทธรศาสนาให้เป็นมรดกคงอยู่กับประเทศของตนสืบไป

บางช่วงแม้พระพุทธรศาสนาจะถูกรุกรานด้วยลัทธิการเมืองไม่ยอมให้พุทธรศาสนิกชนแสดงตนว่านับถือพระพุทธรศาสนา และห้ามไม่ให้ปฏิบัติกิจกรรมทางพระพุทธรศาสนาด้วยวิธีการต่าง ๆ ก็ตามแต่ในห้วงลึกจิตใจของพุทธรศาสนิกชนในประเทศนั้น ๆ ยังคงศรัทธาเชื่อในคำสอนของพระพุทธรศาสนาพร้อมที่จะฟื้นฟูพระพุทธรศาสนาให้เจริญรุ่งเรืองมั่นคงทุกเวลาเมื่อโอกาสอำนวย

ในปัจจุบันประเทศไทยถือว่าเป็นศูนย์กลางในการศึกษาเรียนรู้ การปฏิบัติธรรม และการเผยแผ่พระพุทธรศาสนาที่ใหญ่ที่สุด และยังคงมีการธำรงรักษาพระธรรมวินัยตามแบบอย่างในพระไตรปิฎกได้มั่นคงมากกว่าภูมิภาคอื่นในโลก เพราะกา รมีประเทศไทยเป็นศูนย์กลางพระพุทธรศาสนาเ็นเอง ทำให้ประเทศเพื่อนบ้านได้รับอิทธิพลพระพุทธรศาสนาตามแบบอย่างไทย สภาพโดยทั่วไปของการนับถือพระพุทธรศาสนาในประเทศเพื่อนบ้านสามารถกล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

๑. ด้านการฟื้นฟูพระพุทธรศาสนา

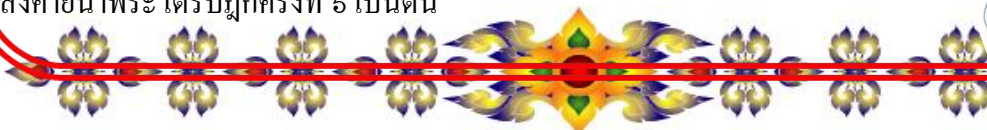
เนื่องจากประเทศเพื่อนบ้านของไทยหลายประเทศ ประสบปัญหาทางการเมืองการปกครอง อิทธิพลความคิดทางการเมืองได้เข้ามาบีบหนาทต่อวิถีชีวิตของคนในสังคม รวมทั้งได้เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตด้านความเชื่อและการปฏิบัติตามหลักศาสนาของประชาชน ลัทธิการเมืองบางแนวคิดมองว่าพระพุทธรศาสนาเป็นอุปสรรคต่อการปกครอง จึงทำให้พระพุทธรศาสนาถูกเบียดเบียน พุทธรศาสนิกชนถูกบีคั้นในการนับถือและการประกอบพุทธรศาสนาพิธี จึงทำให้พระพุทธรศาสนาในประเทศนั้นเสื่อมโทรมลง

๒. ด้านการศึกษาพระพุทธรศาสนา

เมื่อมีการฟื้นฟูพระพุทธรศาสนาขึ้น ประชาชนซึ่งมีพื้นฐานพระพุทธรศาสนาอยู่แล้วเพียงแต่ได้รับการขัดขวางไม่ให้ปฏิบัติตามหลักพระพุทธรศาสนา รัฐบาลได้ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาพระพุทธรศาสนาและเพื่อความถูกต้องในการศึกษาพระพุทธรศาสนา ได้มีการชำระความถูกต้องของพระธรรมวินัย เช่นในประเทศพม่า รัฐบาลได้อุปถัมภ์การทำสังคายนาพระไตรปิฎกครั้งที่ ๖ เป็นต้น

รูปที่ ๑๓ จัดการเรียนการสอนโดยพระสงฆ์
ที่มา: www.culture.go.th

หลายประเทศได้พัฒนาศาสนวัตถุและศาสนสถานของพระพุทธศาสนาเพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้พระพุทธศาสนา ให้ประชาชนมีเสรีภาพในการนับถือพระพุทธศาสนาเพิ่มมากขึ้นเริ่มมีการจัดการศึกษาสำหรับคณะสงฆ์ และจัดตั้งสำนักเรียนพระปริยัติธรรมขึ้น เพื่อจัดการศึกษาพระพุทธศาสนาทุกระดับชั้น

นอกจากนั้นแล้วในหลายประเทศได้มีการจัดตั้งสมาคมหรือองค์กรทางพระพุทธศาสนาขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางของพุทธศาสนิกชน ได้มีโอกาสพบปะสนทนาธรรมและศึกษาร่วมกัน รวมทั้งได้จัดการเรียนการสอนพระพุทธศาสนาสำหรับเยาวชนขึ้นในวันหยุด เพื่อเปิดโอกาสให้ลูกหลานพุทธศาสนิกชนได้เรียนรู้ภูมิปัญญาพระพุทธศาสนาอันเป็นมรดกของบรรพบุรุษตน

๓. ด้านการส่งเสริมการปฏิบัติธรรม

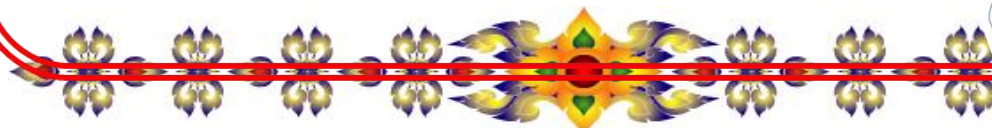
การปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาโดยรัฐบาลได้กำหนดมาตรการควบคุมจริยธรรมประชาชน ให้ปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างเคร่งครัด เช่น ประเทศพม่า โดยมีผู้นำรัฐบาล คือ นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีจะปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างด้วยการไปฟังธรรมในวันธรรมสวนะการรักษาศีล การห้ามเลี้ยงสุราในงานรัฐพิธี เป็นต้น

มีการจัดตั้งสำนักกรรมฐานขึ้นทั้งในระดับชาติและนานาชาติ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้รูปแบบและวิธีการปฏิบัติกรรมฐานระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน และนำรูปแบบการปฏิบัติเผยแพร่ออกไปยังประเทศต่างๆ ทั้งในทวีปยุโรปและอเมริกา ด้วยการจัดตั้งหรือสำนักปฏิบัติธรรมในประเทศนั้นๆ และส่งพระสงฆ์ของตนไปอยู่สั่งสอนธรรมให้แก่ผู้ที่สนใจ

๔. ด้านการไปปฏิบัติในวิถีชีวิต

พุทธศาสนิกชนในประเทศเพื่อนบ้านบางประเทศ เช่น พม่า แม้จะอยู่ภายใต้การปกครองระบอบสังคมนิยม แต่ร่องรอยอิทธิพลพระพุทธศาสนาที่ฝังรากลึกในจิตใจของประชาชนชาวพม่ายังปรากฏผลในทางปฏิบัติให้เห็นถึงความศรัทธาอันมั่นคงต่อวิถีการดำรงชีวิตประจำวัน ด้วยการให้ความเคารพพระสงฆ์ ปุชนิยสถาน ปุชนิยวัตถุ รวมทั้งการช่วยกันสละทุนทรัพย์ทำนุบำรุงวัดวาอารามโดยไม่ต้องพึ่งงบประมาณทางราชการ เป็นต้น

(ที่มา: https://docs.google.com/document/d/11YqY_DUMMB8AzEsV4e3SmyCRqmOThHI4YiOpW9xyDUQ/edit?pli=1)

เรื่องที่ ๑.๓ ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน

การบริหารประเทศชาติบ้านเมืองต้องมีกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ เพื่อใช้กับประชาชนให้ปฏิบัติอยู่ในกฎเกณฑ์เดียวกัน จึงจะทำให้ทุกคนอยู่ในประเทศได้อย่างสันติสุข การคบค้าสมาคมกับประเทศเพื่อนบ้านก็เหมือนกัน ต้องมีข้อปฏิบัติเพื่อให้เกิดสันติไมตรีขึ้น พระพุทธศาสนามีหลักการและข้อปฏิบัติที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน จนทำให้เกิดสันติไมตรี ดังที่เราได้นำมาปฏิบัติกันอยู่ในปัจจุบันนี้ ซึ่งได้แก่หลักใหญ่ ๆ ดังนี้

๑. การรู้จักคบมิตร

หลักนี้ควรนำมาใช้เพื่อให้รู้จักว่าประเทศใดเป็นมิตรแท้หรือมิตรเทียมจะได้กำหนดการวางนโยบายให้เหมาะสมกับกาลเทศะ

๑.๑ ลักษณะของมิตรเทียม ผู้ที่เป็นศัตรูในร่างมิตร

๑. คิดเอาแต่ได้ฝ่ายเดียว
๒. ขอมเสียน้อย โดยหวังจะเอาให้มาก
๓. ตัวมีภัย จึงมาช่วยทำกิจของเพื่อน
๔. คบเพื่อน เพราะเห็นแก่ผลประโยชน์

๑.๒ ลักษณะของมิตรแท้ ผู้ที่เป็นมิตรที่จริงใจ

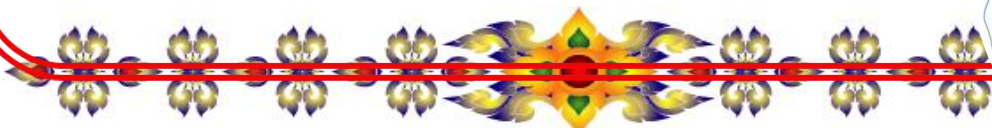
๑. เพื่อนประมาท ช่วยรักษาเพื่อน
๒. เพื่อนประมาท ช่วยรักษาทรัพย์ของเพื่อน
๓. เมื่อมีภัยเป็นที่พึ่งพำนักได้
๔. มีกิจจำเป็น ช่วยออกทรัพย์สินให้เกินกว่าที่ออกปาก

ลักษณะทั้ง ๒ นี้ เป็นเพียงลักษณะสำหรับสังเกตมิตรในระหว่างบุคคลในกลุ่มเดียว เราอาจจะถือหลักการคบและการไม่คบได้ และถ้าจำเป็นก็อาจจะหลีกเลี่ยงไปทีอื่น

๒. การใช้สังคหัตถุธรรม ๔

หลักนี้เป็นหลักสร้างความรัก สร้างความเป็นมิตรให้เกิดขึ้นกับประเทศเพื่อนบ้าน คือ

๑. ทาน ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศเพื่อนบ้านในยามที่เพื่อนบ้านเดือดร้อนอย่างในกรณีเกิดการอพยพของชาวกูยวน เขมร และลาว ที่เกิดเหตุการณ์ไม่สงบในบ้านเมืองหลังไหลเข้ามาในประเทศไทย ประเทศเราได้ให้ความช่วยเหลือ เพื่อเห็นแก่มนุษยธรรม เป็นต้น ทานนี้อาจจะใช้กับมิตรประเทศที่เกิดความเดือดร้อน เช่น ถูกรบกวน เกิดอุทกภัยภัยด้วย

๒. ปิยวาจา ควรเจรจากับประเทศเพื่อนบ้านด้วยคำเจรจาที่สร้างสัมพันธไมตรีอันดีมี

เหตุผล

๓. อัตถจริยา การบำเพ็ญประโยชน์ต่อประเทศเพื่อนบ้านโดยร่วมมือกันสร้างประโยชน์ เช่น การร่วมมือของประเทศในกลุ่มอาเซียนในด้านเศรษฐกิจและวัฒนธรรม เป็นต้น

๔. สมนัตตา การวางตัวเหมาะสมต่อประเทศเพื่อนบ้าน บางทีก็ต้องคบเพื่อนให้เกิดความเป็นมิตร หรือรักษาความสมดุลในทางการเมืองระหว่างประเทศ อันจะเป็นประโยชน์ต่อความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ

๓. การใช้หลักการทูต ๘ อย่าง

๑. การรับฟังผู้อื่น การรับฟังผู้อื่นทำให้เราได้ทราบความคิดเห็นและความต้องการของผู้ที่ติดต่อกี่ยวข้องด้วย ซึ่งจะเป็ประโยชน์ในการสร้างความเข้าใจกับเพื่อนบ้านให้ได้ดียิ่งขึ้น

๒. การให้ผู้อื่นรับฟัง ต้องมีการฝึกฝนวาทศิลป์ให้รู้จักโน้มน้าวให้ผู้อื่นรับฟังความคิดเห็นของเรา ได้แก่ การพูดให้ตรงประเด็น พูดให้ชัดเจน พูดให้มีหลักฐาน พูดให้สมานไมตรี และพูดเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกัน เป็นต้น

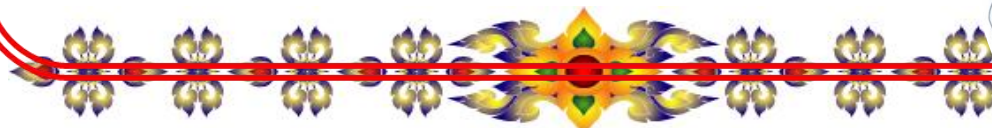
๓. การเรียนรู้เป็นอย่างดี หมายถึง การรู้ภาษาที่จะเจรจากันได้ การรู้จักขนบธรรมเนียมประเพณี กฎระเบียบ ตลอดจนชีวิตจิตใจ และความเป็นอยู่ของประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน

๔. มีความทรงจำดี ผู้ที่ทำหน้าที่ทูตต้องมีความจำแม่นยำ สามารถหยิบยกข้อความมาอ้างได้ถูกต้องตามกาลเทศะต่าง ๆ

๕. เรียนรู้เอง ผู้ที่ทำหน้าที่ทูตจำเป็นต้องรู้เรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างถ่องแท้ ซึ่งการเรียนรู้นี้ต้องอาศัยการเรียนรู้เองเป็นส่วนสำคัญ

๖. ให้ผู้อื่นเรียนรู้ด้วย ผู้ที่ทำหน้าที่สร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้านย่อมสมควรทำหน้าที่เผยแพร่สิ่งที่ตนได้รู้ได้ทราบในทางที่จะเป็นประโยชน์ต่อกันด้วย

๗. เป็นผู้ฉลาดต่อสิ่งที่เป็ประโยชน์และไม่เป็ประโยชน์ คือรู้ว่าสิ่งใดที่เป็นประโยชน์หรือไม่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ และเลือกปฏิบัติให้ถูกต้อง ไม่ตกหลุมพรางของประเทศที่ไม่เป็นมิตร (ที่มา: <http://www.สื่อการสอน.com/f1796/หน่วยการเรียนรู้ที่-ภาคเรียนที่-1-และ-2-ม.4>)

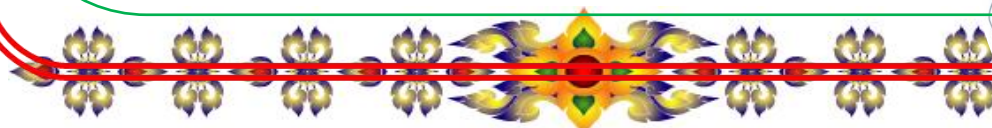

แบบฝึกหัดที่ ๓
เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่ช่วย
เสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ถูกและทำเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อความที่ผิด

-๑. ประเทศเพื่อนบ้านของไทย เช่น พม่า ลาว มาเลเซีย และสิงคโปร์ได้ประกาศให้พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติของตน
-๒. แนวทางในการสร้างความเข้าใจอันดีกับมิตรประเทศของพระเจ้าอโศกมหาราชได้ถูกบันทึกไว้ในพระไตรปิฎก
-๓. การให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศเพื่อนบ้าน ในยามที่ประเทศเพื่อนบ้านได้รับความเดือดร้อนตรงกับหลักอรรถจริยาในสังคหวัตถุ ๔
-๔. การเจรจากับประเทศเพื่อนบ้านด้วยถ้อยคำที่ดีและมีเหตุผล ตรงกับหลักปิยวาจาในสังคหวัตถุ ๔
-๕. การบำเพ็ญประโยชน์ หรือร่วมมือกันสร้างประโยชน์กับประเทศเพื่อนบ้าน ตรงกับหลักอรรถจริยาในสังคหวัตถุ ๔
-๖. การวางตัวที่เหมาะสมต่อประเทศเพื่อนบ้านโดยรักษาความสมดุลทางการเมืองระหว่างประเทศ ตรงกับหลักปิยวาจาในสังคหวัตถุ ๔
-๗. การแสดงความปรารถนาดีต่อประเทศเพื่อนบ้านทางกายหรือการกระทำเป็นเมตตาวจีกรรมในสังคหวัตถุ ๔
-๘. ลักษณะของมิตรเทียม เพื่อนประมาท ช่วยรักษาเพื่อน เพื่อนประมาท ช่วยรักษาทรัพย์ของเพื่อน
-๙. ลักษณะของมิตรเทียม คิดเอาแต่ได้ฝ่ายเดียว ขอมเสียน้อย โดยหวังจะเอาให้มาก คบเพื่อน เพราะเห็นแก่ผลประโยชน์
-๑๐. การใช้หลักการทูต ๕ อย่าง มีดังนี้ ๑. การรับฟังผู้อื่น ๒. การให้ผู้อื่นรับฟัง ๓. การเรียนรู้เป็นอย่างดี ๔. มีความทรงจำดี ๕. เรียนรู้เอง

เรื่องที่ ๑.๔ ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทย

พระพุทธศาสนาอยู่คู่กับสังคมไทยมานาน วิถีชีวิตของชาวไทยส่วนมากจะเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ชาวไทยร้อยละ ๙๕ นับถือพระพุทธศาสนา ได้นำหลักการปฏิบัติทางพระพุทธศาสนาเป็นแนวทางแห่งการดำเนินชีวิตจนกลายเป็นรากฐานทางวัฒนธรรม และเอกลักษณ์มรดกของชาติไทยตราบนานเท่าทุกวันนี้

๑. พระพุทธศาสนาในฐานะเป็นรากฐานของวัฒนธรรม

วิถีชีวิตคนไทยผูกพันอย่างแนบแน่นกับพระพุทธศาสนา ความเชื่อและหลักปฏิบัติในพระพุทธศาสนา ซึมแทรกผสมอยู่ในแนวความคิดจิตใจและกิจกรรมแทบทุกด้านของชีวิตคนไทยตลอดเวลายาวนานวัฒนธรรมที่

สำคัญของไทยจึงมีรากฐานมาจากพระพุทธศาสนา **รูปที่ ๑๘ ภาพจิตรกรรมฝาผนัง**

กล่าวได้ว่าวัฒนธรรมไทยมีบ่อเกิดมาจาก

ที่มา: แผนการจัดการเรียนรู้ พระพุทธศาสนา

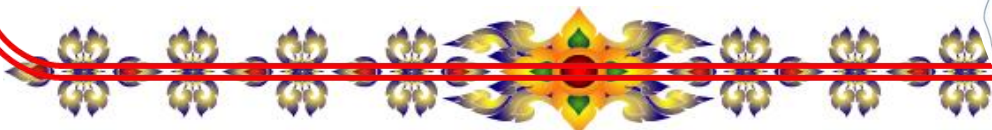
พระพุทธศาสนาเป็นส่วนใหญ่ในหลายด้านดังนี้

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒, ๒๕๕๕, ๒๐.

๑.๑ วัฒนธรรมทางภาษา ภาษาถือว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญของวรรณกรรม และวรรณกรรมช่วยให้ภาษาเจริญเติบโตและมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น วรรณกรรมที่สำคัญของไทยก็คือวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ได้รับอิทธิพลแนวคิดมาจากพระพุทธศาสนาทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เช่น ไตรภูมิพระร่วง ปฐมสมโพธิกถา มหาชาติคำหลวง มหาเวสสันดรชาดกหรือแม่แต่วรรณกรรมไทยแท้ ๆ ก็ยังนำเอาหลักธรรม คติความเชื่อทางพระพุทธศาสนาเป็นแนวทางในการเรียบเรียง

๑.๒ วัฒนธรรมทางความคิดหรือจิตใจ คือความคิด ความเชื่อ โลกทัศน์ การดำเนินชีวิตและกิจกรรมต่างๆ ในพระพุทธศาสนาได้หล่อหลอมชีวิตจิตใจและลักษณะนิสัยของคนไทยให้เป็นคนมีจิตใจกว้างขวางและร่าเริงแจ่มใส ชอบเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แสดงความเป็นมิตร ยินดีในการให้และการแบ่งปันเป็นคนมีน้ำใจ ซึ่งเป็นลักษณะพิเศษเฉพาะของคนไทยที่ต่างชาติสามารถสัมผัสได้และรู้สึกประทับใจจนได้รับการยกย่องว่าเป็นสยามเมืองยิ้ม

ลักษณะอุปนิสัยที่สำคัญและเด่นชัดของคนไทย คือความเคารพอ่อนน้อม การรู้จักให้เกียรติคนต่างฐานะกัน การกราบ การไหว้ มารยาทที่ปฏิบัติต่อบุคคลและในโอกาสที่แตกต่างกัน ความขยันหมั่นเพียร อดทนต่อความยากลำบาก ต่อสู้กับอุปสรรคจนประสบความสำเร็จล้วนมาจากการถูกอบรมตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา จึงเป็นภาพความรักความอบอุ่นในสังคมไทย

๑.๓ วัฒนธรรมทางด้านวัตถุ ได้แก่ ศิลปะ ประติมากรรม จิตรกรรม สิ่งก่อสร้างหรือประดิษฐ์กรรมที่เป็นผลมาจากความคิดค้นของมนุษย์ ล้วนสะท้อนแนวความคิดความเชื่อด้านพระพุทธศาสนา การสร้างพระพุทธรูปภาพเขียนฝาผนังอุโบสถ รูปแบบอุโบสถ วิหาร เจดีย์ เป็นต้น คือหลักฐานยืนยันความสำคัญของพระพุทธศาสนา

๑.๔ วัฒนธรรมทางด้านประเพณี
ประเพณี คือ แบบแผนที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาเป็นเวลาช้านาน ประเพณีสำคัญๆ ของไทยที่สืบทอดมาจากพระพุทธศาสนา เช่น วันสำคัญทางศาสนา ได้แก่ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา ประเพณีอื่นๆ เช่น การบวชนาค การทำบุญเนื่องในวันต่างๆ เช่น ครอบรอบวันเกิด ครอบรอบวันแต่งงาน การทำบุญอุทิศ

รูปที่ ๑๕ วันวิสาขบูชา

ที่มา: www.buddhadham.com

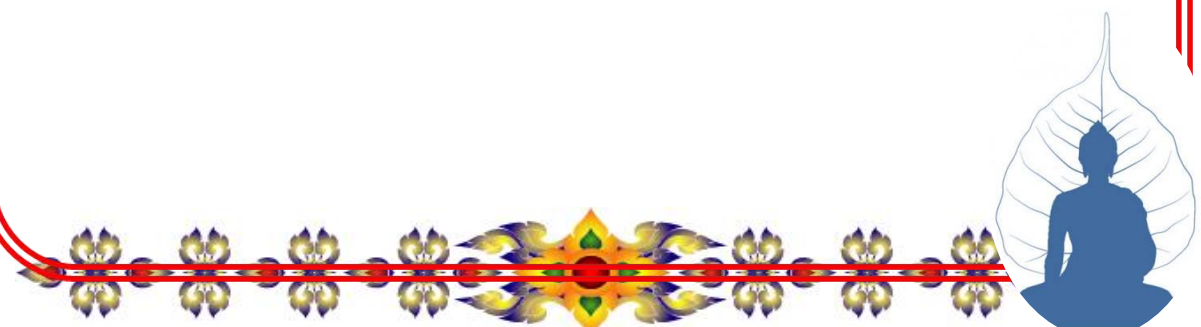
รูปที่ ๒๐ วันมาฆบูชา

ที่มา: www.sangkhahospital.com

แก่ผู้ตายและประเพณีทำบุญต่างๆ เช่น การตักบาตร การถวายสังฆทาน การถวายสลากภัต การทอดผ้าป่า การทอดกฐิน การถวายผ้าอาบน้ำฝน เป็นต้น

วัดจึงเป็นแหล่งกำเนิด รักษา สืบทอด พัฒนา หรือสนับสนุนศิลปะและดนตรี เป็นศูนย์กลางชุมชน ในการจัดกิจกรรม และเป็น

สมบัติส่วนรวมร่วมกันของชุมชน ศิลปะและดนตรีจึงอาศัยวัดเป็นที่จัดแสดงหรือปรากฏตัว และสอดแทรกอยู่ในการประกอบพิธีกรรมต่างๆ ทางพระพุทธศาสนา แม้แต่การ

พระพุทธศาสนาถือว่าเป็นบ่อเกิดวัฒนธรรมทั้งด้านวัตถุและไม่ใช่วัตถุ เห็นได้ดังนี้

๑. วัฒนธรรมด้านวัตถุทางพระพุทธศาสนา

ได้แก่ ศิลปกรรมสาขาต่างๆ ที่ถูกสร้างขึ้นเป็นเอกลักษณ์ของคนไทย ที่เป็นผลงานสร้างสรรค์ของมนุษย์ด้วยสติปัญญาซึ่งถ่ายทอดให้ทราบถึงความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ความศรัทธาและจินตนาการที่เป็นรูปธรรมอันละเอียด มี ๔ ประเภทด้วยกัน ได้แก่

๑. สถาปัตยกรรม ในรูปของวัดวาอาราม และปูชนียสถาน
๒. ประติมากรรม ในรูปของการปั้น การหล่อ การแกะสลักพระพุทธรูป
๓. จิตรกรรม ในรูปของการเขียนภาพ เช่น ภาพฝาผนังพระอุโบสถ ฯลฯ
๔. วรรณกรรม ในรูปของงานประพันธ์ทั้งร้อยแก้ว และร้อยกรอง

รูปที่ ๒๑ ประเทศไทยมีวัฒนธรรมประเพณีที่มีเอกลักษณ์

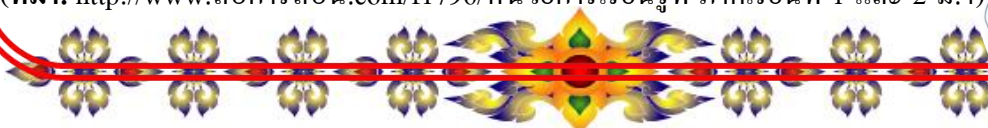
๒. วัฒนธรรมด้านไม่ใช่วัตถุทางพระพุทธศาสนา

ที่มา: www.royjaithai.com

ได้แก่ การปฏิบัติหรือแนวความคิด ความเชื่อ อุดมการณ์ ศีลธรรมจรรยา ขนบธรรมเนียม ประเพณี ปรัชญา กฎหมาย ที่รับการปฏิบัติสืบทอดกันมา มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงให้เข้ากับวิถีการดำเนินชีวิตและยุคสมัย ที่ได้รับมาจากพระพุทธศาสนา ได้แก่

๑. ภาษาและวรรณคดีต่างๆ ภาษาในประเทศไทย นิยมนำคำบาลีสันสกฤตมาใช้ในการตั้งชื่อคน สถานที่ เพื่อให้เกิดความหมายและเป็นสิริมงคลตามความเชื่อในคติของพระพุทธศาสนา ส่วนวรรณคดีต่างๆ ของไทยส่วนมากเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับพุทธประวัติ คติความเชื่อทางพระพุทธศาสนา สวรรค์ นรก เป็นต้น
๒. ประเพณีพิธีกรรมต่างๆ คือแบบแผนที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาเป็นเวลาช้านาน เช่น การเกิด การบวชนาค การแต่งงาน การตาย หรือวันสำคัญต่างๆ เช่น วันสารท วันตรุษ วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้แก่ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา เป็นต้น
๓. ลักษณะนิสัยของคนไทย ที่รับการถ่ายทอดมาจากพระพุทธศาสนา เช่น เป็นผู้มีจิตใจกว้างขวาง ร่าเริงแจ่มใส เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีน้ำใจไมตรี เสียสละ เป็นต้น
๔. กฎระเบียบของสังคม เช่น กฎหมายเรื่องการผิดประเวณี การลักขโมย เป็นต้น ล้วนเกิดมาจากพระพุทธศาสนา

(ที่มา: <http://www.สื่อการสอน.com/f1796/หน่วยการเรียนรู้ที่-ภาคเรียนที่-1-และ-2-ม.4>)

๒. พระพุทธศาสนาในฐานะเป็นเอกลักษณ์และมรดกของชาติ

มรดกทางพระพุทธศาสนาหรือที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ซึ่งในขั้นนี้จะนำมากล่าวพอสังเขปดังนี้

๒.๑ พระพุทธศาสนาในฐานะเป็นเอกลักษณ์ของไทย

(๑) การเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพุทธมามกะ และทรงเป็นเอกอัครศาสนูปถัมภก สร้างชาติไทยควบคู่กันมากับพุทธศาสนา เมื่อเกิดวิกฤติการณ์ทางการเมืองหรือมีปัญหาความไม่เข้าใจของคนในสังคม พระมหากษัตริย์ไทยจะทรงชี้ทางสว่างและ

พระราชทานแนวทางแก้ปัญหา กรณีพิพาท ความรุนแรงสามารถยุติได้เพราะพระราชดำริขององค์พระมหากษัตริย์ พระพุทธศาสนามีหลักคำสอนเรื่องความกตัญญูรู้คุณและกระทำปฏิการะตอบแทน ลักษณะที่เด่นชัดประการหนึ่งของคนไทยคือการยกย่องเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ของพสกนิกรชาวไทย จึงอยู่เหนือสิ่งอื่นใดอย่างไม่เคยมีปรากฏในชนชาติอื่น

รูปที่ ๒๒ รัชกาลที่ ๙ ทรงออกผนวช

ที่มา: www.royjaithai.com

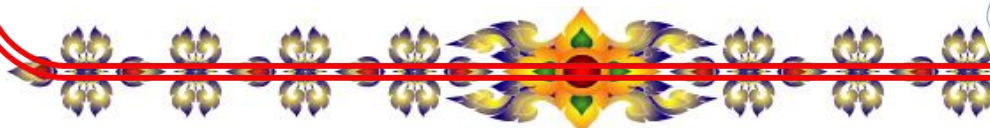
(๒) ความเป็นชาติรักอิสสระ เป็นที่

ยอมรับกันทั่วไปว่า ชาวไทยเป็นชาติที่รักความเป็นอิสสระ ไม่ยอมและทนไม่ได้ที่จะอยู่ใต้อำนาจของ

ใคร จึงแสวงหาแนวทางการรักษาความเป็น เอกราชสืบมาโดยไม่เคยตกเป็นเมืองขึ้นของประเทศใด

(๓) ความมีน้ำใจเมตตาอย่างเป็นสากล รู้จักประสานประโยชน์ ความมีน้ำใจเป็นเอกลักษณ์ที่เด่นชัดของคนไทยที่คนต่างชาติมักกล่าวขวัญถึง ไมตรีจิตของคนไทยเป็นไปอย่างสากล คือแสดงออกแก่คนทั่วไปเสมอเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน ไม่แบ่งพวกแบ่งหมู่ ไม่จำกัดชาติ ศาสนา ให้เกียรติแก่คนต่างชาติต่างศาสนา ยินดีรับคนต่างถิ่นที่มีวิถีชีวิตและความเชื่อที่แตกต่างจากตนได้

(๔) ความมีจิตใจ มั่นคง แต่ไม่ยึดมั่นถือมั่น พระพุทธศาสนามีหลักคำสอนเรื่องสัจจะ คือความจริง การยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม ในขณะเดียวกันลักษณะนิสัยในการไม่ยึดมั่นถือมั่นอย่างรุนแรงต่อสิ่งทั้งหลาย ไม่เอาเรื่องราวอะไรจริงจังเกินไป แม้จะเกิดความเลื่อม ความสูญเสียความพลัดพรากต่างๆ จึงยอมรับความจริงได้ง่าย มองเห็นความเป็นธรรมดาโลกและปลงใจได้

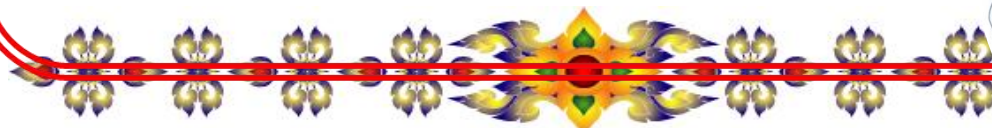
(๕) พระสงฆ์เป็นแบบอย่างแห่งความดี สังคมสงฆ์เป็นสังคมแห่งอุดมคติในพระพุทธศาสนา เป็นแบบอย่างการดำเนินชีวิตตามหลักพระพุทธศาสนา การปฏิบัติตนของพระสงฆ์จึงเป็นแบบอย่างของพระพุทธศาสนิกชนทั้งปวง เช่นการวางตน การสำรวม กิริยาอาการ การดำรงชีวิต แนวปฏิบัติเหล่านี้สะท้อนให้พุทธศาสนิกชนเกิดความศรัทธาเลื่อมใสปฏิบัติตามแบบอย่างเพื่อความดี

๒.๒ พระพุทธศาสนาในฐานะเป็นมรดกของชาติ มีดังต่อไปนี้

(๑) พระพุทธศาสนาเป็นสถาบันคู่ชาติไทย นับแต่ประเทศไทยมีประวัติศาสตร์ที่ต่อเนื่องชัดเจนเป็นของตนเอง ชาติไทยก็ได้นับถือพระพุทธศาสนาสืบต่อกันมาโดยตลอด กิจกรรมและเหตุการณ์สำคัญต่างๆ มากมายล้วนเป็นเรื่องราวของพระพุทธศาสนา เกี่ยวข้องกับวัดวาอารามหรือผสมผสานกับคติทางพระพุทธศาสนา จนกล่าวได้ว่าประวัติศาสตร์ของประเทศไทย เป็นประวัติศาสตร์ของชนชาติที่นับถือพระพุทธศาสนา กลายเป็นคำขวัญที่ถือกันต่อมาว่า ชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซึ่งเป็นสถาบันหลักของประเทศและเป็นเครื่องหมายถึงแสดงถึง สามของธงชาติไทยหรือธงไตรรงค์

(๒) พระพุทธศาสนาเป็นอารยธรรมไทยที่มอบให้แก่อารยธรรมโลก ชนชาติเป็นชนชาติที่เก่าแก่และมีวัฒนธรรมที่เจริญก้าวหน้ามาตลอดเวลายาวนาน จึงได้มีส่วนร่วมในการสร้างเสริมอารยธรรมของโลกด้วย นั่นก็คือ การพัฒนาศิลปวัฒนธรรมไทยขึ้นจนเป็นแบบแผนของตนเองจนกลายเป็นเอกลักษณ์ที่เด่นชัดของตนเอง ศิลปวัฒนธรรมไทยดังที่ว่ามีพระพุทธศาสนาเป็นแหล่งกำเนิดใหญ่ ซึ่งผลงานทางด้านศิลปวัฒนธรรมที่มีความงดงามสูงสุด ส่วนใหญ่ล้วนสร้างมาจากความศรัทธาที่มีต่อพระพุทธศาสนา

(ที่มา: https://docs.google.com/document/d/11YqY_DUMMB8AzEsV4e3SmyCRqmOTthI4YiOpW9xyDUQ/edit?pli=1)

แบบฝึกหัดที่ ๔

เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทย

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง (๑๐ คะแนน)

๑. วัฒนธรรมด้านวัตถุทางพระพุทธศาสนามี ๔ ประเภทด้วยกัน ได้แก่ อะไรบ้างและอยู่ในรูปแบบอะไรบ้าง

.....

๒. วัฒนธรรมด้านไม่ใช่วัตถุทางพระพุทธศาสนาได้แก่ อะไรบ้าง

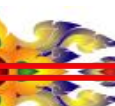
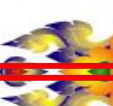
.....

ตั้งแต่ข้อ ๓ - ๕ ให้เขียนคำตอบ ถูก และ ผิด

๓. ประชาชนชาวไทยร้อยละ ๕๐ นับถือพระพุทธศาสนา ด้วยเหตุนี้ประเทศไทยจึงได้ชื่อว่ามีพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ.....

๔. เหตุผลหนึ่งที่ประเทศไทยได้ชื่อว่าเป็นเมืองพุทธ เพราะมีวัดกระจายอยู่ทุกหมู่บ้านหรือทุกชุมชน.....

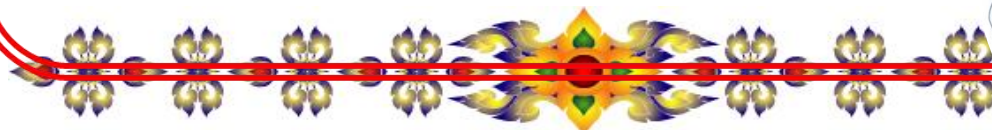
๕. ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตายชีวิตของคนไทยจะผูกพันกับพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาโดยตลอด.....

ภายหลังจากที่พระเจ้าอโศกมหาราชได้ทรงจัดส่งสมณทูตเดินทางไปเผยแผ่พระพุทธศาสนายังดินแดนต่างๆ ทำให้พระพุทธศาสนาแผ่ขยายไปทั่ว และเจริญขึ้นในดินแดนต่างๆ ทั้งในประเทศไทย และประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง เช่น พม่า อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ ลาว กัมพูชา และเวียดนาม

การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศต่างๆ แม้จะมีปัญหาและอุปสรรคอันเนื่องมาจากสภาพความวุ่นวายทางการเมือง และสภาวะสงครามเป็นส่วนใหญ่ แต่โดยทั่วไปประชาชนก็ยังมีศรัทธาในพระพุทธศาสนาอย่างเหนียวแน่นจนยากที่คลอนแคลนได้ สำหรับประเทศไทยพระพุทธศาสนาได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตจนกลายเป็นเอกลักษณ์และมรดกทางสังคมสืบต่อเนื่องกันเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะการพัฒนาบุคคล ชุมชน สังคม รวมถึงการจัดระเบียบสังคมให้บุคคลในสังคมอาศัยอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยที่ ๑ ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา
เล่มที่ ๑ ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

คำชี้แจง ๑. แบบทดสอบฉบับนี้มี ๑๐ ข้อ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน ใช้เวลา ๑๐ นาที

๒. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย × ลงในข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. กษัตริย์พระองค์ใดที่นับถือพระพุทธศาสนา และได้ส่งราชสาส์นไปขอพระไตรปิฎกจากกษัตริย์แห่งเมืองสะเทิมจนต้องทำสงครามกัน

ก. พระเจ้ามั่งระ

ข. พระเจ้าอนุรุธ

ค. พระเจ้ามินดง

ง. พระเจ้าบุเรงนอง

๒. การที่คนไทยมีนิสัยรักสงบ มีจิตใจเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ อดทน รู้จักให้อภัย เป็นสิ่งที่ตกทอดมาจากข้อใด

ก. การสั่งสมวัฒนธรรม

ข. การอบรมจากครอบครัว

ค. การผสมผสานกับศาสนาต่าง ๆ

ง. การวางรากฐานของพระพุทธศาสนา

๓. สาเหตุสำคัญที่ทำให้พระพุทธศาสนาในประเทศไทยเสื่อมลงคืออะไร

ก. พระมหากษัตริย์ไม่เลื่อมใสในพระพุทธศาสนา

ข. ประชาชนขาดศรัทธาในพระพุทธศาสนา

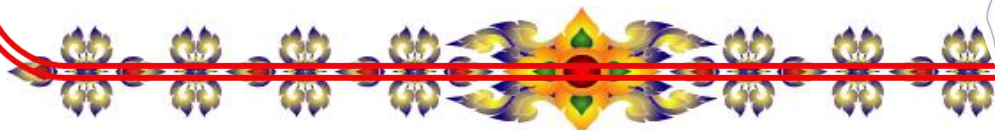
ค. ลัทธิคอมมิวนิสต์และนโยบายของเผด็จการ

ง. การเปลี่ยนแปลงการปกครองของกัมพูชา

๔. หลักฐานในข้อใดแสดงให้เห็นว่าพระพุทธศาสนานิกายมหายานเคยเจริญรุ่งเรืองในประเทศอินโดนีเซียในสมัยอาณาจักรศรีวิชัยมาก่อน
- ก. รูปธรรมจักร
 - ข. พระพุทธรูปสลักหินบนเนินเขา
 - ค. สถูปเจดีย์ที่พบโดยทั่วไป
 - ง. พระวิหารโบโรพุทโธ
๕. พระพุทธศาสนาเริ่มต้นเผยแพร่เข้าสู่ประเทศลาวในสมัยของกษัตริย์พระองค์ใด
- ก. พระเจ้าไชยเชษฐาธิราช
 - ข. พระเจ้าสามแสนไทย
 - ค. พระเจ้าฟ้างุ้ม
 - ง. พระเจ้าศรีจูลราช
๖. กษัตริย์องค์ใดของพม่าที่โปรดเกล้าฯ ให้จาริกพระไตรปิฎกลงบนแผ่นหินอ่อน
- ก. พระเจ้าอโนรธามังช่อ
 - ข. พระเจ้าไชยเชษฐาธิราช
 - ค. พระเจ้าตะเบงชเวตี้
 - ง. พระเจ้ามินดง
๗. กษัตริย์พระองค์ใดในสมัยพุทธกาลที่ริเริ่มในการเผยแพร่พระพุทธศาสนาไปสู่ประเทศต่าง ๆ
- ก. พระเจ้าพิมพิสาร
 - ข. พระเจ้าสุทโธทนะ
 - ค. พระเจ้าปเสนทิโกศล
 - ง. พระเจ้าอโศกมหาราช
๘. พระพุทธศาสนาในประเทศลาวได้รับแบบอย่างมาจากประเทศใดมากที่สุด
- ก. ไทย
 - ข. กัมพูชา
 - ค. มาเลเซีย
 - ง. เวียดนาม

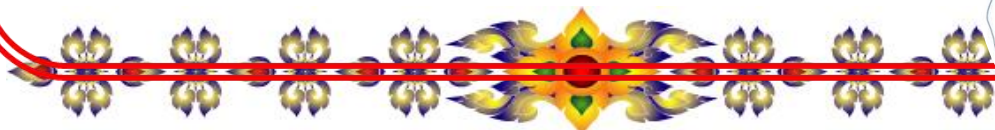

๕. ประเทศเวียดนามได้รับอิทธิพลการนับถือพระพุทธศาสนาจากประเทศใด

- ก. จีน
- ข. ศรีลังกา
- ค. ลาว
- ง. อินเดีย

๑๐. เหตุใดพระพุทธศาสนานิกายมหายานจึงเจริญรุ่งเรืองอย่างรวดเร็วในประเทศสิงคโปร์

- ก. มีหลักคำสอนที่เป็นแบบแผน
- ข. ชาวสิงคโปร์ส่วนใหญ่มีเชื้อสายจีน
- ค. ไม่มีปัญหาด้านการเมือง
- ง. ไม่มีการเผยแพร่ศาสนาอื่น

บรรณานุกรม

ฝ่ายวิชาการบริษัทสำนักพิมพ์ประสานมิตร(ปสม)จำกัด. แผนการจัดการเรียนรู้ พระพุทธศาสนา

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ประสานมิตร(ปสม) จำกัด, ๒๕๕๕.

วิทย์ วัศทเวทย์และเสฐียรพงษ์ วรณปก. คู่มือครูพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒. กรุงเทพฯ:

บริษัทอักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด, ๒๕๕๕.

สืบค้นจากเว็บไซต์ <http://www.สื่อการสอน.com/f1796/หน่วยการเรียนรู้ที่-ภาคเรียนที่-1-และ-2-ม.4>

เมื่อวันที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕.

สืบค้นจากเว็บไซต์ [https://docs.google.com/document/d/11YqY_DUMMB8AzEs](https://docs.google.com/document/d/11YqY_DUMMB8AzEsV4e3SmyCRqmOTthI4YiOp)

V4e3SmyCRqmOTthI4YiOp เมื่อวันที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕.

สืบค้นจากเว็บไซต์ www.alittlebuddha.com เมื่อวันที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕.

สืบค้นจากเว็บไซต์ www.buddhadham.com เมื่อวันที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕.

สืบค้นจากเว็บไซต์ www.culture.go.th เมื่อวันที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕.

สืบค้นจากเว็บไซต์ www.dhammajak.net เมื่อวันที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕.

สืบค้นจากเว็บไซต์ www.indochinaexplorer.com เมื่อวันที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕.

สืบค้นจากเว็บไซต์ www.lannatouring.com เมื่อวันที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕.

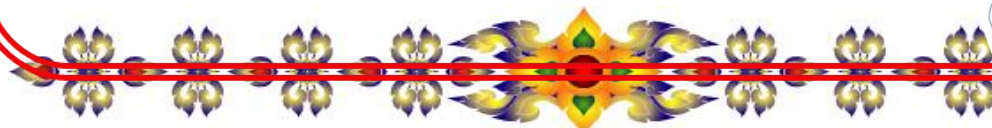
สืบค้นจากเว็บไซต์ www.myanmarsmiletour.com เมื่อวันที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕.

สืบค้นจากเว็บไซต์ www.palungdham.com เมื่อวันที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕.

สืบค้นจากเว็บไซต์ www.royjaiithai.com เมื่อวันที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕.

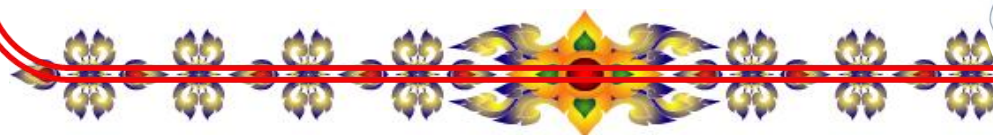
สืบค้นจากเว็บไซต์ www.sangkhahospital.com เมื่อวันที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕.

สืบค้นจากเว็บไซต์ www.weekendhobby.com เมื่อวันที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕.

ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

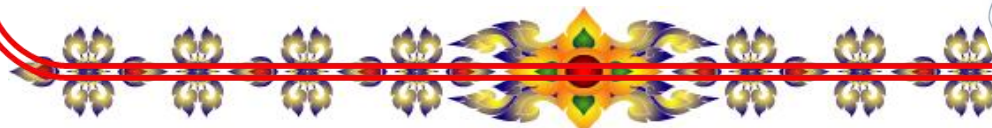

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยที่ ๑ ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา
เล่มที่ ๑ ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

ข้อที่	เฉลยข้อสอบ
๑	ง
๒	ง
๓	ก
๔	ก
๕	ข
๖	ง
๗	ง
๘	ข
๙	ง
๑๐	ก

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๑

เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ ประเทศเพื่อนบ้าน

ตอนที่ ๑

คำชี้แจง ตอบคำถามในช่องว่างให้ถูกต้อง

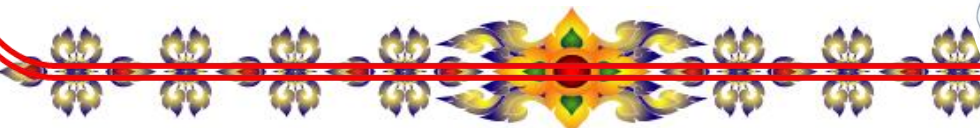
แนวตั้ง

๑. ศาสนสถานบุโรพุทโธตั้งอยู่ที่ภาคกลางของเกาะชวาในประเทศ.....อินโดนีเซีย.....
๒. กษัตริย์พม่าพระองค์ใดที่มีบทบาทสำคัญในการฟื้นฟูพระพุทธศาสนาและทำให้พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาของ ชาวพม่าทั่วทั้งประเทศพระเจ้าอนुरुท.....
๓. วัดของชาวพุทธที่นับถือพระพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาทในประเทศสิงคโปร์วัดไทยและวัดลังกา.....

แนวนอน

๑. เป็นวิธีการหนึ่งของการเผยแผ่พระพุทธศาสนานิกายมหายานในประเทศสิงคโปร์ตามรูปแบบการเรียนการสอนโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์.....
๒. กษัตริย์กัมพูชาพระองค์ใดที่ทรงอุปถัมภ์พระพุทธศาสนา ทรงโปรดให้สร้างปราสาทนครธมและปราสาทบายนเป็นศูนย์กลางราชธานี.....พระเจ้าชัยวรมันที่ ๗.....
๓. ผู้ก่อตั้งและทรงเป็นกษัตริย์พระองค์แรกแห่งอาณาจักรล้านช้างคือใครพระเจ้าฟ้ารุ่ง.....
๔. ปัจจุบันพระพุทธศาสนานิกายใดได้ประดิษฐานอย่างแพร่หลายในอินโดนีเซีย...นิกายเถรวาท.....
๕. การนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเวียดนามได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรม.....อินเดีย.....
๖. ทรงอุปถัมภ์การทำสังคายนาพระไตรปิฎก ครั้งที่ ๕ ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๑๑-๒๔๑๔ ...พระเจ้ามินดง

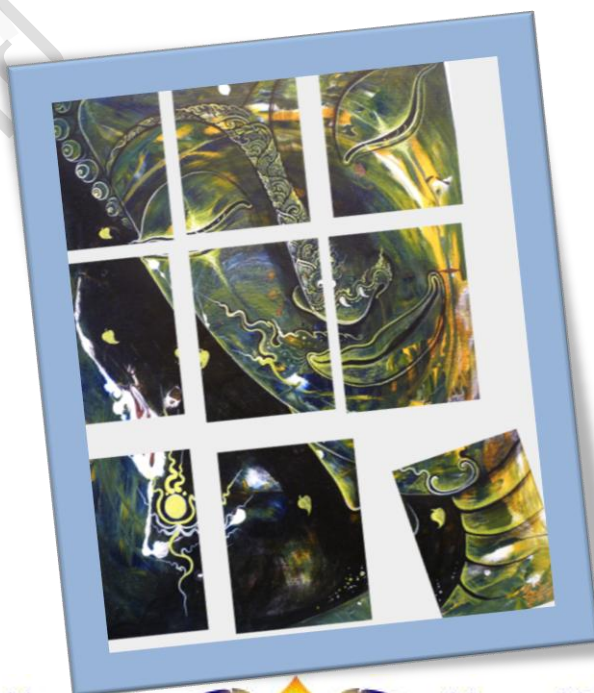

ตอนที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนวงกลมตัวอักษรที่เป็นคำตอบจากตอนที่ ๑ ให้ถูกต้อง

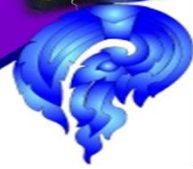
โ	ร	ง	เ	รี	ย	น	พ	ท	ธ	ศ	า	ส	น	า	ว	น	อ	า	ทิ	ค	ย์
ไ	ป	อ	ค	พ	บ	ล	๗	อ	แ	ป	ก	ห	อ	เ	ค	ถ	ถ	ที่	รี	ค	น
๙	ร	น	พ	นิ	นั	ยะ	บ	ว	ศ	ว	ษ	อิ	พะ	พ	ไ	ท	ก	พ	ส	ม	ไ
๘	ช	พ	ระ	เ	จ้	า	ชั	ย	ว	ร	ม	น	ที่	๗	ท	เ	อ	เ	ร	บ	ฟ
ณ	ส	ฤ	เ	ฎ	ฑ	๔	ธ	ณ	ฒ	พ	ฏ	โ	เ	ป	ย	ก	น	จั	ร	น	จั
พ	ระ	เ	จ้	า	ฟั	า	งั	ม	ภ	ฝ	ส	ค	อ	ย	แ	ห	วิ	ส	พ	วิ	ย
ดี	น	า	า	ร	รี	ส	ม	ไ	ล	โ	ค	นิ	ค	น	ล	ไ	ไ	ร	รี	ไ	ช
ล	โ	จ	อ	ร	บ	ร	บ	ฟ	ย	ง	เ	เ	ก	ม	ะ	ฟ	ห	ร	บ	ห	า
ย	ง	า	นุ	พ	ก	๑	ย	ฟ	ห	ด	ค	ชี	จ	อ	วั	ฝ	ง	พ	ก	ว	ญ
ง	คิ	ม	รุ	รี	วิ	ผ	บ	อิ	น	เ	ดี	ย	ข	ท	ด	ง	ดู	รี	ว	ร	ย
พ	ก	ว	ท	ดี	ย	ล	บ	ง	ไ	ฝ	อ	ป	ก	เ	ลั	ช	เ	ดี	ย	แ	ช
รี	ว	ร	ธ	ย	า		พ	ระ	เ	จ้	า	มิ	น	ค	ง	ป	ะ	ย	า	น	า
ว	ร	น	ข	ม	ก	า	อิ	ห	า	ไ	ร	ท	ม	ส	ก	แ	า	ม	ก	า	ง
ย	แ	ค	ง	โ	ร	ม	น	า	ค	ภ	เ	ถ	ร	ว	า	ท	า	ก	ว	ญ	เ

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๒

เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ ประเทศเพื่อนบ้าน

คำชี้แจง คอลัมน์ ก และคอลัมน์ ข มีความสัมพันธ์กัน นำตัวอักษรหน้าข้อความ ข มาใส่ไว้ในช่องว่างหน้าคอลัมน์ ก ให้ถูกต้อง

คอลัมน์ ก

คอลัมน์ ข

- ข ๑. พระพุทธศาสนา
- ก ๒. ดินแดนของประเทศ
มาเลเซีย
- ง ๓. สุลต่านมัลโมซาลห์
- ค ๔. วัดเซตวัน
- จ ๕. วัดไชยมงคลาราม
- ฉ ๖. นิกายมหายาน
- ญ ๗. การสังคมสงเคราะห์
- ช ๘. นิกายเถรวาท
- ซ ๙. พระสังฆมิตตาเถรี
- ณ ๑๐. พระมหินทเถระ

ก. แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ มาเลเซียตะวันตกและ
มาเลเซียตะวันออก

ข. เข้ามาสู่มาเลเซียพร้อม ๆ กับอินโดนีเซีย

ค. ตั้งอยู่ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ.
๒๕๐๓

ง. กษัตริย์ที่เคร่งครัดศาสนาอิสลามและบังคับให้
ประชาชนหันมานับถือศาสนาอิสลาม

จ. วัดที่มีปูชนียสถานสำคัญ คือ พระพุทธไสยาสน์
และวิหารพุทธเจดีย์

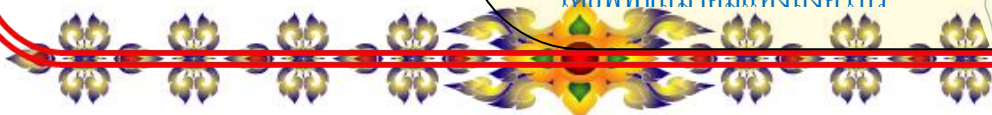
ฉ. นิกายพระพุทธศาสนาที่ประชาชนส่วนใหญ่ที่เป็น
ชาวจีนในประเทศสิงคโปร์นับถือกันมากที่สุด

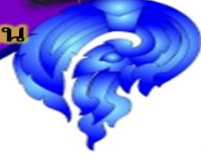
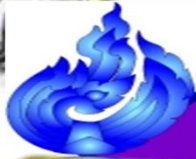
ช. พระพุทธศาสนานิกายหนึ่งที่มาจากลังกา พม่า
และไทย ซึ่งได้เผยแผ่เข้าสู่ประเทศสิงคโปร์ใน
เวลาต่อมา

ซ. เป็นพระขนิษฐกนิของพระมหินทเถระไป
อุปสมบทให้สตรีชาวลังกา

ณ. เป็นโอรสของพระเจ้าอโศกมหาราชไปประกาศ
ศาสนาในลังกาทวีป

ญ. การให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ที่ดำเนินการ
โดยพุทธสมาคมแห่งสิงคโปร์

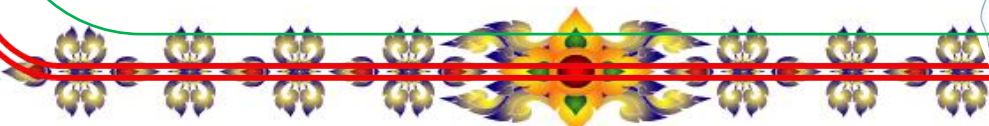

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๓

เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่ช่วย
เสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ถูกและทำเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อความที่ผิด

- ... ✕๑. ประเทศเพื่อนบ้านของไทย เช่น พม่า ลาว มาเลเซีย และสิงคโปร์ได้ประกาศให้พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติของตน
- ... ✓๒. แนวทางในการสร้างความเข้าใจอันดีกับมิตรประเทศของพระเจ้าอโศกมหาราชได้ถูกบันทึกไว้ในพระไตรปิฎก
- ... ✓๓. การให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศเพื่อนบ้าน ในยามที่ประเทศเพื่อนบ้านได้รับความเดือดร้อนตรงกับหลักอรรถจริยาในสังคหวัตถุ ๔
- ... ✓๔. การเจรจากับประเทศเพื่อนบ้านด้วยถ้อยคำที่ดีและมีเหตุผล ตรงกับหลักปิยวาจาในสังคหวัตถุ ๔
- ... ✓๕. การบำเพ็ญประโยชน์ หรือร่วมมือกันสร้างประโยชน์กับประเทศเพื่อนบ้าน ตรงกับหลักอรรถจริยาในสังคหวัตถุ ๔
- ... ✕๖. การวางตัวที่เหมาะสมต่อประเทศเพื่อนบ้านโดยรักษาความสมดุลทางการเมืองระหว่างประเทศ ตรงกับหลักปิยวาจาในสังคหวัตถุ ๔
- ... ✕๗. การแสดงความปรารถนาดีต่อประเทศเพื่อนบ้านทางกายหรือการกระทำเป็นเมตตาวจีกรรมในสังคหวัตถุ ๔
- ... ✕๘. ลักษณะของมิตรเทียม เพื่อนประมาท ช่วยรักษาเพื่อน เพื่อนประมาท ช่วยรักษาทรัพย์ของเพื่อน
- ... ✓๙. ลักษณะของมิตรเทียม คิดเอาแต่ได้ฝ่ายเดียว ขอมเลี่ยน้อย โดยหวังจะเอาให้มาก คบเพื่อน เพราะเห็นแก่ผลประโยชน์
- ... ✕๑๐. การใช้หลักการทูต ๕ อย่าง มีดังนี้ ๑. การรับฟังผู้อื่น ๒. การให้ผู้อื่นรับฟัง ๓. การเรียนรู้เป็นอย่างดี ๔. มีความทรงจำดี ๕. เรียนรู้เอง

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๔

เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อ สังคมไทย

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง (๑๐ คะแนน)

๑. วัฒนธรรมด้านวัตถุทางพระพุทธศาสนามี ๔ ประเภทด้วยกัน ได้แก่ อะไรบ้างและอยู่ในรูปแบบอะไรบ้าง

๑. สถาปัตยกรรม ในรูปของวัดวาอาราม และปูชนียสถาน
๒. ประติมากรรม ในรูปของการปั้น การหล่อ การแกะสลักพระพุทธรูป
๓. จิตรกรรม ในรูปของการเขียนภาพ เช่น ภาพฝาผนังพระอุโบสถ ฯลฯ
๔. วรรณกรรม ในรูปของงานประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง

๒. วัฒนธรรมด้านไม่ใช่วัตถุทางพระพุทธศาสนาได้แก่ อะไรบ้าง

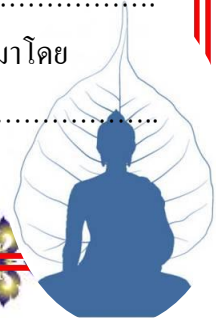
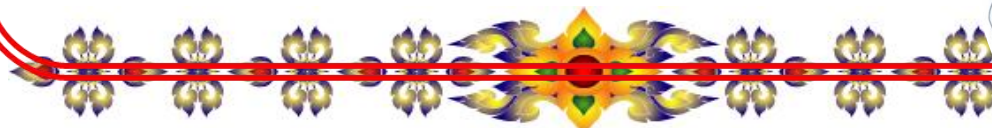
การปฏิบัติหรือแนวความคิด ความเชื่อ อุดมการณ์ ศีลธรรมจรรยา ขนบธรรมเนียมประเพณี ปรัชญา กฎหมาย ที่รับการปฏิบัติสืบทอดกันมา มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงให้เข้ากับวิถีการดำเนินชีวิตและยุคสมัย

ตั้งแต่ข้อ ๓ – ๕ ให้เขียนคำตอบ ถูก และ ผิด

๓. ประชาชนชาวไทยร้อยละ 50 นับถือพระพุทธศาสนา ด้วยเหตุนี้ประเทศไทยจึงได้ชื่อว่ามีพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ.....ถูก.....

๔. เหตุผลหนึ่งที่ประเทศไทยได้ชื่อว่าเป็นเมืองพุทธ เพราะมีวัดกระจายอยู่ทุกหมู่บ้านหรือทุกชุมชน.....ถูก.....

๕. ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตายชีวิตของคนไทยจะผูกพันกับพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาโดยตลอด.....ถูก.....

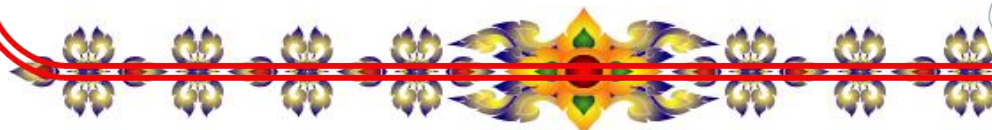

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยที่ ๑ ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา
เล่มที่ ๑ ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

ข้อที่	เฉลยข้อสอบ
๑	ข
๒	ง
๓	ง
๔	ง
๕	ก
๖	ง
๗	ง
๘	ก
๙	ก
๑๐	ข

กระดาษคำตอบ

หน่วยที่ ๑ ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา
เล่ม ๑ ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

ชื่อ - สกุล.....ชั้น ม...../.....เลขที่.....

คำชี้แจง ๑. ข้อสอบมีทั้งหมด ๑๐ ข้อ เป็นแบบเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก (ข้อละ ๑ คะแนน)

๒. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด แล้วทำเครื่องหมาย ☒ ลงในกระดาษคำตอบ

แบบทดสอบก่อนเรียน

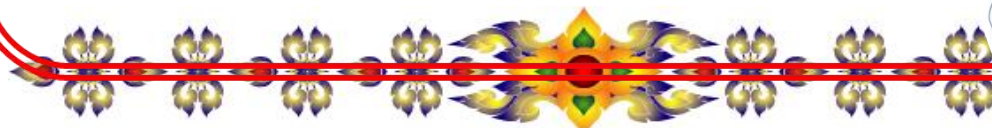
ข้อ	คำตอบ				คะแนน
	ก	ข	ค	ง	
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					
๖					
๗					
๘					
๙					
๑๐					

รวมคะแนนที่ได้.....คะแนน

แบบทดสอบหลังเรียน

ข้อ	คำตอบ				คะแนน
	ก	ข	ค	ง	
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					
๖					
๗					
๘					
๙					
๑๐					

รวมคะแนนที่ได้.....คะแนน

แบบสรุปผลการเรียน

หน่วยที่ ๑ ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา
เล่ม ๑ ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

ชื่อ - สกุล.....ชั้น ม...../.....เลขที่.....

คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียน

ข้อ	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	รวม
คะแนน											

คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน

ข้อ	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	รวม
คะแนน											

เกณฑ์การผ่าน

แบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน มี ๑๐ ข้อ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน

คะแนน ๑ - ๓ ระดับคุณภาพ ควรปรับปรุง

คะแนน ๔ - ๕ ระดับคุณภาพ ปานกลาง

คะแนน ๖ - ๗ ระดับคุณภาพ ดี

คะแนน ๘ - ๑๐ ระดับคุณภาพ ดีมาก

สรุปผลการทำแบบฝึกปฏิบัติที่ ๑ - ๔

ประเมินผล	แบบฝึกปฏิบัติ ที่ ๑	แบบฝึกปฏิบัติ ที่ ๒	แบบฝึกปฏิบัติ ที่ ๓	แบบฝึกปฏิบัติ ที่ ๔	แบบทดสอบ ก่อนเรียน	แบบทดสอบ หลังเรียน	รวม	ผลการ พัฒนา	หมายเหตุ
คะแนนเต็ม	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๕๐		
คะแนนที่ได้									

